

ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
 311622 Post Box No. 212. Telephone No. 2544.
 Vol. 14 చెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 14-వ తేది స్థానువారము No 63,
 సంపుటము ౧౪ శ్రీ అక్షయనామసంవత్సర శ్వేతమాస శుద్ధ చవతి ౪. సంచిక ౬౩

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. సంచభాష. చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
 వాత్యపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
 బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
 మందలి దుష్పదార్థములను తోలగించి దేహమున
 కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

దగ్గును తగ్గించును దురదను తోలగించును.

విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

చక్కనిడబ్బీలో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రేరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

1960-1970 సంవత్సరపు

ఇండియా గవర్నమెంటు ఋణము

ఇండియా గవర్నమెంటువారు 100 కి సం॥రం 1 కి ర్పు 4 లు చొప్పున వడ్డీని చెల్లించునధర్మి వైన ఋణమును పుచ్చుకొనెదరు. (సదరు వడ్డీపైన ఇన్ కంటాక్సు చెల్లించవలసియుండును).

ప్రస్తుతము ర్పు 88 లు మాత్రమే చెల్లించిన ర్పు 100 లు ఋణపత్రము లివ్వబడును. సదరు పత్రములకు 100 కి ర్పు 100 చొప్పున 1960 సం॥రము నుండి 1970 సం॥రము లోగా చెల్లించబడును.

100 కి సం॥రం 1 కి ర్పు 6 లు చొప్పున వడ్డీని చెల్లించుచు, ఆసలు 1927 సం॥రమున యిచ్చినేయు నధర్మివైనను, 100 కి ర్పు 5½ లు చొప్పున వడ్డీ చెల్లించుచు ఆసలు 1928 సం॥రమున చెల్లించు నధర్మివైనను నగదుగా చెల్లించిన ర్పు 10-4-0, 10-8-0 లు రొక్కమునకు సమముగా క్రొత్త ఋణములకు నొప్పుకొనబడును.

ఋణపత్రములకు చందాలు 7-6-1926 తేదీనుండి అంగీకరించబడును. 100 కి సం॥రం 1 కి వడ్డీ ర్పు 6 లు చొప్పున 1927 సం॥రమున ఆసలు చెల్లించు పత్రములు, 100 కి సం॥రం వడ్డీ 5½ చొప్పున 1928 వ సం॥రమున ఆసలు చెల్లించు యధర్మపత్రములు మితములేకుండా 26-6-1926 తేదీనాటికి అంగీకరించబడును.

పై ఋణపత్రములకై దరఖాస్తులు ఈదిగువ విలాసములకు పంపుకొనవచ్చును.

ఇంపీరియల్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా యేబోకల్ గ్రాహనకార్యాలయము, లేక బ్రాంచి, లేక కన్ట్రోలర్ ఆఫ్ ది కమిస్సరీ కార్యాలయము, కలకత్తా, లేక డెపుటీ కన్ట్రోలర్ ఆఫ్ ది కమిస్సరీ కార్యాలయము బొంబాయి, ఉత్తరఇండియా, డెల్లి లేక అకౌంట్ టెంటు జనరల్, మద్రాసు లేక బర్మా, లేక ఏగవర్నమెంటు జిల్లా ఖజానాకై నను పంపుకొనవచ్చును.

పరత్తుల పూర్తినివరములు—ఇండియా గవర్నమెంటు, ఫైనాన్సు డిపార్టుమెంటు వారిచే 25-5-1926 తేదీన ప్రచురించబడిన ఎఫ్. నెం 70- ఎఫ్ 26 ప్రకటనయందు గలవు. సదరు ప్రతులు పైవెత్తెటబడిన యేకార్యాలయమునం నైనను దొరకును.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై నరకులు

(14-6-26)

ఇరుపదినాలుగు "పిన్" ధరలు

కాకికముల్లులు—22 X 22 ముంగిసమార్కు (2) రు 10-0.

కాకికముల్లులు — 22 X 22 వేరు కమల్లు (2) రు 9-12, పరాసరికము రు 8-12.

తెలుపుముల్లులు— 1708 రు 14-9, గ్లాస్ 9000 రు 15-6; ఎల్. ఎల్. 78 రు 9-4; ఇ. సి. 78 రు 9-12; 88-888 రు 18-12; 8978 రు 8-14; 1702 రు 18-0. 2908 రు 8-4. జి. ఎ 38 రు 9-0. జి. ఎ. రు 8-0 9041 రు 12-6. 30 రు 10-0.

నూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకీకట్టు) — బూక్రి— రు 5-9-0 చలం రు 6-9-6 పచ్చరంప రు 9-12-0; పడవ రు 9-0-0, కాళి రు 9-4-0 పవన రు 8-0.

40 నెంబరు జపాను (పదిపానులట్టు) — నత్త (సా) రు 12-0-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకీకట్టు) అడక తెర 17-12-0 నమలి రు 16-14, "శబ్" రు 16-12-0 గొడ్డలి రు 10-7-0, గడ్డిబండి రు 10-7-0 ఎద్దుగడియారము రు 10-5-0; సింహము వేటకాడు రు 10-5,

80 నెంబరు జపాను (పదిపానులకట్టు) — భూగోళము- నీలంచేత రు 20-4-6.

లోహములు

ఇనుము:— తెల్లయను సట్టుకమ్మిలు ఒక బాగువకు ధర రు 88, రు 84.

ఇత్తడిరేకు:— ఇంగ్లీషు రు 270, జర్మను (డిబ్ మాక్) రు 264; రాగిరేకు రు 258.

టిక్ రేకు:— (30 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ ఒకటికి) 9" రు 19-0-0.

కలాయి పెంతురేకు:— 24" గజ" 6" 7" 8" రు 15-0 9" రు 15-2.

సిమెంట్ పిపాకు చల:—

సార్వ ఆవుమార్కు రు 12 0. నెవలి రు 10-10. చక్కెర (రెడి) రు 88-0-0.

వాండాధరలు జాక్ 32-12. జాక్ 30-10. అగస్టు 30-6-0 వేరు సెనగ పప్పులు

మార్బల్ సెధరలు:— "విషిక్" రు 58, రు 62-0. పాదా బాను రు

వేరు సెనగనూనె

"గానుగ" రు 185, "ప్రెస్" రు 128.

అముదము

((గానుధర) రు 90.

పదును చేసిన తోలు రతి 1 టిక్కి

	మొదలు	ఎరకు
ఎద్దుతోలు (8 మొదలు 8 1/2 రతులు)	రు 0 12 9	రు 0 18 0
" (తేలిక)	రు 1 0 9	రు 1 1 8
" బెంగుళూరు (8 మొదలు 8 1/2)	రు 0 12 10	రు 0 18 1
" " (తేలికైనరకము)	రు 1 1 8	రు 1 1 9
" (విజయనగరం 7 7 1/2 7 3/4)	రు 0 18 0	రు 0 18 9
" (ఏలూరు 7 1/2)	రు 0 14 6	రు 0 15 0
గేదతోలు	రు 0 9 9	రు 0 10 8
గేదూడతోలు	రు 1 0 9	రు 1 1 6
అవునూగతోలు	రు 1 10 8	రు 1 12 0
శేకుతోలు	రు 2 12 0	రు 2 18 0
గొట్టెతోలు	రు 2 12 0	రు 3 0 0

పదును చేయని పచ్చితోలు

బెంగుళూరు శేకుతోలు	100-8	రు 175 0 0	రు 190 0 0
బెజవాడ శేకుతోలు	"	రు 165 0 0	రు 190 8 8
బెంగుళూరు గొట్టెతోలు	"	రు 180 0 0	రు 170 0 0
బెజవాడ గొట్టెతోలు	"	రు 120 0 0	రు 165 0 0
అవారముపట్టు కాదప 1-8	రు 30 0 0	రు 36 0 0	
కొన్నపట్టు	"	రు 20 0 0	రు 22 0 0
కరక్కాయలు	"	రు 88 0 0	రు 50 0 0

బొగ్గునమ్మె - పత్రికాస్తంభనము

దానినుండి నేర్చుకోదగిన సారము

కీ వీ స్పెండింగుగారు 'వెట్టుమిన్' పట్టు' కిటుల

వ్రాయుచున్నాడు:

పత్రికాస్వేచ్ఛ యనునది లేకుండుట యెట్టిదో పదిపా నుకోజాలనుండియు దెలిసినవచ్చినది. ఈ తెలిసిన అనుభవమును తీర్గముజేసికొనుట మంచిది వార్తాపత్రికలు స్వతంత్రముగ నభి ప్రాయమును బెలుపుటకు వీలులేకుండు సాఫల్యవలన అట్లు చేసి నవారమునకు దానికి ప్రతికూలభరితము గల్గెను. ఇతరు లేవ్వరి కేమి లాభ మున్నను లేకున్నను కార్మికలకు మాత్రము దీనివలన చాల నష్టము గలదు. ఏ పత్రికమునకును తెందనివారు స్వయముగ నొక భావము నేర్వగనుకొనుటకు విమర్శలు వ్యాఖ్యలు ఏమియు లేకుండెను. ఒక్క ప్రభుత్వపత్రిక మాత్రము వారి కను కులమున నంతయును ప్రకటించుచుండెను. మామూలు పత్రిక లన్నియును పనిచేయుచుండినయెడల కార్మికపత్రిక నాయకుల ప్రసంగము లన్నియును రిపోర్టుచేయబడి వందలవేలకొలది మంది చదువుకొని మనోనిశ్చయము జేసికొనుటకు వీలుగ నుండెడిది స్వేచ్ఛాపత్రికలు లేకపోవుటవలన వారు తమపత్రికమునకు మారి నవారితోనే మాటాడెడివారు. వారి పత్రికపత్రిక యెట్టిదిమిండి కో జేరెను. ఎటు లయినను వారి కపజయము లేవ్వకుండెను. కాని స్వేచ్ఛాపత్రికలు స్వతంత్రముగ తమ యభిప్రాయములను బెలుపుటకు వీలులేకుండు కీమితి యేర్పడెను.

పత్రికాస్వాతంత్ర్యము క్రొత్తవిషయ మైనయెడల కార్మిక నాయకులు యిటుల జేసినందుల కెవరును నిందించుచుం డనివారే ఇట్టిదానివలన స్థానిక, కమ్యూనిస్టులవలె వ్రాయు టకును స్వాతంత్ర్యము లేనటుల చేరెను. వారు తమ కమ్యూని స్టుగ లేని యభిప్రాయముల నణచుటకు ముసాలూసీలు, రెనిను లవలె అవసరముగ పనిజేయవలసి యుండును. అయినను ఈ సమ్మె పరిశ్రమల తగాదాలన నెక్కువ కూలీలు గావలె నని కోరుటచేత వచ్చినదని వారి సిద్ధాంతము. ఈ విషయమై బాగా ఆలోచన గలవారు ఆలోచించి వారికి ప్రజాస్వత్యరక్షకులుగ నమ్మకాలక వలరేపెన ఆశ్చర్య ముండునా?

ప్రభుత్వపత్రిక యేమి చేసెను?

ఇకను రెండో అనుభవముగూడ ముఖ్యమైనదే. ప్రజా పత్రిక స్వతంత్రపత్రికల స్థానే ప్రభుత్వపత్రికను బెట్టుటకు ప్రయత్నము జరిగెను. 'బ్రిటిషు కేటెలు' 'మార్క్సింగు పాస్టు' కార్యాలయమునుండి ప్రకటింపబడుట నా కార్యక్రమముగ నుం డెను. 'మార్క్సింగు పాస్టు' అభిప్రాయములతోనే నే మాత్రము నేకీధివింప కున్నను, ఆ పత్రిక కానంపాడుటకును నిర్వాహకులు ను నిష్కృతులగుటకు వార్తలను ప్రకటించినయెడల బాగుండె డిది. 'బ్రిటిషు కేటెలు'ను 10 నోజులలోను దాకిని 'మార్క్సింగు పాస్టు'కును చేపైన భేదము గలదా? కొద్దికోజులలోనే

అధునిక వాణిజ్యపత్రికల కుండు దుర్గణము లన్నియు దానికి పట్టుబడెను. బెదరగొట్టు హెచ్చరికలు పెట్టెను. బాతీయోద్య మమును వెక్కిరించుచు బామ్ములు చేసెను. ఇష్టము లేనిదాని నణచివేసెను తన్ను దా బొగడుకొని ప్రకటించుకొనెను. లక్ష లకొలది పత్రికలు ఖర్చుగుండుచు మత్తెక్కినను. తుదకు పత్రి కాప్రపంచ మంతయు తనదే ననుకొనెను. ఈ విషయముగ జూచినయెడల 'టైమ్సు' పత్రిక ప్రభుత్వమునకే పత్రికాధికార మిచ్చిన నేమగునో వివరముగ చక్కగ వ్రాయునన్నయెడల పత్రికాప్రపంచమున నది పరిహాసపాత్ర వాయ్యోడిది. ఇదియు, అర్చి బిషపు అప్పీలును అంగద్రొక్కటయు, ప్రభుత్వ పత్రికా నిర్వహణమునందు స్థాయిగ నిలిచి యుండునవి.

ప్రజా లేమనుకొనిరి?

నాక్వ్యాతంత్ర్యసిద్ధాంత మెరిగినవారు ఫలిత మెట్లుం డునో ఊహింప గలరు. ఎక్కడికి బోయినను ప్రభుత్వవార్తల యం దవిశ్వాసమే గాన్పించెను. అంతయు ప్రచారమునకే యిట్లు చేయుచుండి రనుకొనిరి. అన్నివిధముల సంగతులను దాచిపెట్టుబడుచున్నటు లూహింపబడెను. స్వతంత్రపత్రిక లే మైన యున్న బుట్టలో వేసికొనిరి. 'టైమ్సు'వంటి పత్రికలు కొన్ని అట్టిసవయమున బాధ్యతతో కూడుకొనిన మంచి పత్రికానిర్వహణ మెట్టిదో నిదర్శనముగ జూపెను. కాని నష్ట మంతయు కార్మికునిదే. ఆపదికోజులలోను సమ్మెకన్నను బాతీ యతా దర్శనమును నిష్కృతులగుటకు గాంచినయెడల చాలబా గుండెడిది. ప్రభుత్వపత్రిక యీ విషయమున ప్రకటించిన విధ ము వారి యభిప్రాయములయెడల సానుభూతి గలవారికి గూడ నేవనింపు గలగ జేసెను.

ఈ పత్రికను నిర్వహించుటకు దేశభక్తులు కష్టపడి రో జంతయు పనిజేసిన వారిని ప్రశంసించవలసియే యున్నది యం త్రకార్యముల విషయమున పని బాగా జరిగెనని వాగ చెప్పిరి. యంత్రనిర్మాణవిషయములు లెక్కలోనివి గావు. ఇకముందు ప్రభుత్వపత్రిక యేదైన ప్రయోచించుట కవకాశము గల్గునెడల మరింత ధీరతతో బాతీయతతో నుండునని నమ్మదను.

గొప్ప విలువు

అనేకులు వారి ప్రాణములను 150 పులులు గల మా

కామశాస్త్రమును

చదువుటచే కాపాడుకొనిరి. ఆలోగ్యము, విశ్వర్యము, అభ్యుద యము వీటికి సంబంధించిన ఆలోగ్యపద్ధతులను గుఱించి తెలు పును. మీరు ఉత్తరము వ్రాసిన అది మీకు ఉచితముగా పంపబడును. 219

ఆతంత్ర్యనిగ్రహపాఠ్యసీ 26, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

ది ఆంధ్ర కర్తాగారము లిమిటెడ్, గుంటూరు

ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుచున్నాము

50000 షేర్లు

షేరు వకటింటికి 10 రూపాయలు మాత్రము.

ఇప్పటికి కొన్ని షేర్లు అమ్మితిమి, షేర్లుగావలసినవారు త్వరలో దీసుకొనవలెను. ఎలక్ట్రిక్కు లయిటింగు స్కీము స్థాపించుటవలన షేర్లదారులకు, ఎక్కువ లాభము గలుగును.

క్రాత్రిషేర్లు వేయించుటకు, అన్నిటిల్లాలలోను, స్వతంత్ర సంస్థానములలోను, రంగూను, సింగపూరు వగయి రాలలోను ఏజంట్లుగావలయును. ఏ డిల్లెట్లకు మంచిమీషను యివ్వబడును. 2859

షేర్లకుగాని, ఏజంటుపదవికిగాని, మాకంపెనీ యింజనీయరు, యమ్. జి. రాజాగారికి వ్రాయవలయును, హెడ్క్వార్టర్సు గుంటూరు,

నడింపల్లి వెంకటలక్ష్మీనరసింహారావు,

M. A. (Hons), L. L. B, Edin Bar-at-Law. మేనేజింగు డైరెక్టరు

వర్తకులకు యిట్టి సదుపాయము ఇది వరకు లేదు 1842

వర్తకశిఖామణులకు

అమూల్యమైన తరుణము

3 నుండి 8 తులముల యెత్తువరకు 3 నెలలందు పేలగొన్నెలు, పట్టెలుతట్టిన గొన్నెలు, తయారుగానున్నవి ఈ దిగువ తెలుపబడిన ధరప్రకారము యవ్వబడును. ఒకేసారి 1 గ్రోసు అర్డరు యిచ్చిన ఒక వారము లోపుగా సరఫరా చేయబడును. లోన, పైన చక్కగా మెరుగువేయబడియున్నది.

సీమనెడికి గారంటి నిచ్చెదము

ఖరారు ధర

అవశ్యముగా నుండితీరవలెను

1 గొన్నె మొదలు 3 వరకు	రు 1.8	ధర రు 1-1-0
6 " 12 "	" "	" " 1-0-6
3 డబ్బెలు ఒకేసారి తీసిన	" "	" " 1-0-0
6 " " "	" "	" " 0-15-8
12 " " " (1 గ్రోసు)	" "	" " 0-15-0

తెలిపాను నెం. 2802

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ

తంరివిలాసము "ఉమ్మిడియార్"

నగలవర్తకులు, 25 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నాసత్యాన్వేషణము

మహాత్ముని స్వీయచరిత్ర

రెండవ భాగము

నాల్గవ ప్రకరణము

మొదటి అవమానము

బొంబాయిలో నాప్రయత్నము సాగనందున హతాశుడనై రాజకోటకుపోయి అచట స్వామివాడిగా పనిచేయుదలచి కార్యాలయము నేర్పరచితిని. దరఖాస్తులకు విజ్ఞప్తులకు ముసాయిదాలను వ్రాయుటవలన నే నెలకు 800 రూపాయలు ఆదాయము వచ్చుచుండెను. ఇది నాప్రయోజకత్వములన విచ్చినది గాదు. మా అన్నపలకుబడివలన వచ్చినదే. మా అన్న సహస్రాయవాని (పొత్తెనరు) కి చాలమంది వకాలతుల నిచ్చుచుండురు. వానిలో ముఖ్యము లైనవని ఆతనికి తోచినవానిని పెద్ద పెద్ద బారిష్టరులకు పంపి వారిచేత దరఖాస్తు ముసాయిదాలను వ్రాయించుచుండును. బీదపాట్ల అర్జీలను నాకిచ్చుచుండును.

బొంబాయిలో టవుంటులకు నేను కమిషను యియ్యనంటిని గాని రాజకోటలో తప్పినది గాదు. రాజకోటలో బారిష్టరులందరును నకిల్లే కమిషను యియ్యవలెను గాని టవుంటులకు గాదు. "నేనును యింకొకవకీలుకు కలిసి జాయంటుగా పనిచేయుచున్నాము. నీవు పనిచేయగల దావాలను నీకిచ్చుచుండును గాని నా జాయంటుదారుకు నీవు కమిషను యియ్యకపోయినచో నాకు చాల చిక్కుగా నుండును. మానము సమష్టి కుటుంబములోని వారము గనుక నీ ఆదాయములోగూడ నాకు భాగము ముట్టుకు గాని నావాటాదారున కెటుల ముట్టుకు? నావాటాదారుకు మరియొక బారిష్టరు కొకదావా నిచ్చినచో నాకు తప్పక కమిషను తెప్పించును" అని మా అన్న చెప్పెను. అందులకు నేనేప్పకొనవలసి వచ్చినది. బారిష్టరుగా పనిచేయదలచినచో కమిషను నియ్యకతప్పదు. అని నేను నిశ్చయించితిని. అటుల నాత్మసంతన గావించుకొంటిని. కాని ఏదావాలో ను నేను కమిషను యిచ్చినటుల నాకు జ్ఞాపకములేదు.

ఈరీతిగా కుటుంబవ్యయములకు చాలినంత ఆదాయము వచ్చుచుండెను గాని అప్పుడే నాకు మొదటి అవమానము సంప్రాప్తమైనది. బ్రిటిషు ఉద్యోగులనుకూర్చి నేను వినియంటిని గాని అప్పటికి నే నెవ్వనిని స్వయముగా చూచియుండలేదు.

శ్రీ|| శ్రీ|| పోలోబందరు రాజాసాహెబుగారు రాజ్యాధికారమును వహింపక పూర్వము మా అన్న వారికి కాగ్యదిర్ఖిగా నుండి సలహా నిర్వచించెను. అప్పుడు మా అన్నవారికి దుర్బోధన చేసే ననునంద కలిగినది. ఆవార్త పోటికీలు ఏజెంటుకు గూడ తెలిసినది. అతనికి మా అన్న వైది దుర్బోధిప్రాయ మేగ్గడెను. ఆ ఉద్యోగి ఆంగ్లేషమునందున్న పుడు ఆ తనతో నాకు పరిచయము కలిగినది. అతడవట నాతో చాల మైత్రి కలిగియుండును. కావున ఆతనికి మా అన్నవిషయమున కలిగిన దుర్బోధిప్రాయము తొలగుటకు నిజస్థితి నతనికి తెలిపిన జాగుండునని మా అన్న తెలిపెను. నాకది సరిగా కనబడలేదు. ఆంగ్లేషమునందేదో కొద్దిపరిచయము కలదను కారణమున నేను మా అన్నవిషయమునుకూర్చి ఆ యుద్యోగితో, మాటలాడుట మంచివని కాదనియే నాకు తోచినది. మా అన్న చేసి నది తప్పేయైనచో నేను చెప్పినందువలన లాభములేదు. అతడు నిర్దోషియైనచో సరియైనపదతిని పిటివను పంపుటయే కర్తవ్యము అని నేను నిశ్చయించి అటుల మా అన్న కెరిగించితిని గాని అతని కది నచ్చలేదు. "నీకు కఠియవాడు సంగతి తెలియదు. నీకు ప్రపంచానుభవము చాలదు. ఇవట పలకుబడియే పనిచేయును. నీకు పరిచయముగ నుద్యోగితో నీసోదరునికూర్చి మంచిమాట చెప్పటకు నీ కవకాళ మున్నపుడు నీవు విన్నకుండకుండను" అని మా అన్న యనెను.

నేను మారుమాటాడ జాలకపోతిని గాని నేను చేయబోవుపని ఆక్రమ మనియే నాకు తోచినది. నేను ముందుగా వ్రాసితిని. ఆ పుద్యోగి రమ్మనెను. ప్రాతిపదికయునుకూర్చి నేను మొదట జ్ఞాపకముచేసితినిగాని ఆంగ్లేషమునకును కఠియవాడునకును చాలమారముని నేను చెబునే గ్రహించితిని. పనిలోనున్న ఉద్యోగిలక్షణమును నెలపుమీచునన్న ఉద్యోగి

లక్షణమును భిన్నముగా నుండును. పరిచయము కలదని ఆ యుద్యోగి ఒప్పుకొనెను గాని నే నావిషయమును జ్ఞాపకము చేయగానే అతడు బిగువును కనబరుపసాగెను. ఆ పరిచయమును దుర్వినియోగము చేయుటకే నీ విచటికి వచ్చితివా? అని అతడుగడులచినటుల నతనిముఖవైఖరివలన కనబడెను. నేను మా అన్ననంగతిని తెలుప సారంభించితిని. అతడు తొందరపడసాగెను. "మీ అన్న కుట్రదారుడు. అతనినికూర్చి నే నేమియును వివరముకొనలేదు. నా కిప్పుడు అవకాళములేదు. మీ అన్న ఏమైన చెప్పదలచినచో సరియైన పదతిని వ్రాసికొనవలెను." అని ఆ యుద్యోగి యనెను. ఆ ఉత్తరువే చాలును అని సరిగా నేయున్నది గాని స్వాధీనపరత్వమువలన నేను వదలకుండ చెప్పసాగితిని. అతడు లేచినిలిచి నీ విక వెళ్లవలె ననెను.

దయచేసి వినండి అని నేనంటిని. అంతటితో అతనికి కోపమువచ్చినది. బంట్లాడును పిలిచెను. నే నింకను చెప్పుచునే యుంటిని బంట్లాడుచున్నాను. ఇతనిని వంపించియుండు అని ఉద్యోగి యనెను. బంట్లాడు నాబుజములపై చేయివేసి చున్న గదివెలుపలకు తీసికొని పోయెను.

నేను ఆగ్రహముతో వెడలివచ్చితిని "మీరు నన్ను పమానపరచితిరి. మీ బంట్లాడుచే గంటించితిరి. మీరు తమపరాకారనినో నేను కేసుచేసెదను" అని వ్రాసిపంపితిని.

"మీరు మోటుగా ప్రవర్తించితిరి. నేను వెళ్లమనినను మీరు వెళ్లలేతిరి. కావున నేను నాబంట్లాడును పిలిచి మిమ్ములను పంపించివేయవలసి వచ్చినది. అతడు వచ్చి చెప్పినను మీరు వెళ్లలేతిరి. కావున అతడు అవసరమైనంత దౌర్జన్యమును చూపవలసివచ్చెను. మీరు కేసుచేయుదలచినచో చేయవచ్చును" అని అతడు బదులు వ్రాసిపంపెను.

దానిని జేబులో పెట్టుకొని వి సా ద ము తో నింటికి వచ్చి ఆసంగతి మా అన్న కెరిగించితిని. అతడుగూడ చాలవిచారించెను. కాని నక్కోదార్పుట కుపాయ మేదియును తోచలేదు. తనమిత్రులకు వక్రీకరిగించెను. ఎటుల కేసుచేయవలెనో నాకు తెలియలేదు. అప్పుడు ఒక దావాకొరకు సర్ ఫిరోజుసా మెహతాగారు రాజకోటకు వచ్చియుండిరి. అనామక బారిష్టరు నకు నేను మెహతాగారిని దర్శించి ఎటుల మాటలాడగలను? ఆయనను పిలిపించిన వకీలు ద్వారా యీవిషయమును మెహతాగారికి తెలియజేసితిని.

"ఈనేకమున బారిష్టరులను కక్రీళ్లకు ఇట్టి అవమానములు పరిపాటియే. గాంధీ క్రొత్తగా ఆంగ్లేషమునండి వచ్చిన యువకుడగుటచే అతనికి అనుభవముచాలదు. బ్రిటిషుఉద్యోగుల సంగతి అతనికి తెలియదు ఏదైన కొంత అర్థించి చల్లగా కాలము వెళ్లబుచ్చుకొనవలె మిన్నకుండుటయే కర్తవ్యము. కేసుచేసినచో లాభము కలుగదు సరిగదా హానియే కలుగును. అతని కింకను అనుభవము చాలదని నేనంటినని గాంధీతో తెలుపుచు" అని మెహతాగారు చెప్పిరి.

ఆసలహా నాకు చేదుమాత్రవలెనే యుండెను గాని మ్రొంగక తప్పినదికాదు. కాని దానివలన నాకు మంచియనుభవము కలిగినది. అట్టిపరిచయమునుబట్టి మరల నే నెన్నడును ఎవ్వరి యొద్దకును వెళ్లియుండలేదు. (మొ. క. గాంధీ, ఎంఐయండి యా 10-6-26)

లెటా ఓడ కప్పానుపై కేసు

బొంబాయి, జూన్ 12:— ఇంతవరకు తీసికొనబడిన సాక్ష్యముతో ఛార్జీషీటు సేలకయ్యారచేయరాదు అని న్యాయాధికారి యడుగ న్యాయవాది చిన్నింగుగారు కచిమండ్యి రాజకీయ ఏజెంటువద్దనుండి అధికారపత్రమున్న గాని చేయుటకు పిలువలేదని తెలిపిరి. చాలసేపు కోర్టువారును న్యాయవాదియు చర్చించినవెనుక ప్రాజెక్టువారి ఆభిప్రాయము గనుగొన్న మీదట చేయవచ్చును అని తీర్మానించుకొనిరి. తరువాత వాదనకు పూర్వము ఓడను చూచుటకువెళ్లిరి. ఓడను చూచినవచ్చినవెనుక చిన్నింగుగారు ఇంజనీరుకును మనుష్యులు కొట్టుకొనిపోయినగాని, నావలు సమయమునకు పంపబడినయెడల ఇంకను చాలాదేవులు రక్షింపబడుదురని గాని సాక్షులు చెప్పనేలేదు. ముద్దాయి తన స్టేటుమెంటులో తాను తగినసహాయముంతయు చేసెననియు, అట్లుగా నావలపంపుట అనవసరమే గాక అపాయకరము గూడ నగునని చెప్పియున్నాడు. వాదితరపు న్యాయవాది, 24 గురిని రక్షించినట్లయితే, అనుభవకాలియగు నావికుడును, అగు టిండాలు గారి సాక్ష్యమువలన అరగంట గంటలో నావలు పంపబడినయెడల ఇంకను కొంతమంది రక్షింపబడియుండురని చెప్పిరి. ఉభయపక్షుల సాక్ష్యమును వినినతరువాత మంగళవారమునాటికి నావాదావేయబడెను. (ఆ. ప్రె.)

ప్రతి పరిశ్రమ విచారణ

టారిఫుబోర్డు నియమమునకు వర్తకుల సంకల్పము

బొంబాయి, జూన్ 12:— నేత పరిశ్రమ పరిస్థితులవిచారించుటకు యిండియా దొరతనము క్రొత్తగా టారిఫుబోర్డునియమముల బొంబాయి వర్తకులకు పరిశ్రమ నిర్మాతలకు సంకల్పకరముగ నున్నది. బోర్డు విచారణవరకు, సభ్యుల నియమము మిల్లయజమానులకును ప్రజలకును సంకల్పకరముగ నున్నవని మిల్లయజమానుల సంఘాధ్యక్షుడు డి. ఎ. గెడ్డినుగారు యిండియను జేరీ మేలు పత్రికా ప్రతినిధితో చెప్పిరి.

పరిశ్రామిక విషయములపై గట్టిగా మాట్లాడువారుగాని లేక కార్మికుల తరపున ప్రతినిధిగాని టారిఫుబోర్డునందు లేక పోవుట విచారకరముగ నున్నదని జన్నాదాను ద్వారకదాను గారు నుడివెరి.

ఎగుమతి వర్తకము విషయమైగూడ యిండియా దొరతనముయొక్క తీర్మానము కట్టుదిట్టముగ నుండిన యీడ బాగుగ నుండిదని తాతాకంపెని తాటాకు ఎస్. వి. సకలత్వాలా గారు చెప్పిరి. అయినప్పటికిని యిద్దరు భారతీయులు కమిటీ సభ్యులుగ నుండుటచే సకలత్వాలాగారికి సంతసముగనున్నది (ఆ. ప్రె.)

రాజకీయబాధితుల సమావేశము

లాహోరు, జూన్ 12:— కాన్ఫరెన్సునందు సామిగోవిందానంద్ గారి నాయకత్వమున డిసెంబరులో ప్రారంభింపబడిన రాజకీయబాధితుల శిభిరము లాహోరునందు జూన్ 28 రేదిన సమావేశమయి కార్యక్రమమును చర్చించి చరచాలకు పొరుగు సహాయమునకై బయలుదేరుదురు. (ఆ. ప్రె.)

ఉత్తర కలకత్తా కాంగ్రెసు కమిటీ

సమావేశము
కలకత్తా, జూన్ 12:— ఉత్తర కలకత్తా కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమున నేడు రాత్రింద చంద్రదేవ్ గారి అధ్యక్షతక్రింద కమిటీసభ్యులు డి. ఎస్. సాస్యాలగారు ఆకమిటీ సభ్యులొకరిని పోలీసు గూఢచారి యని యన్వేషించుటకు తమనిరసన భావమును జాపుచు నొక తీర్మానమునామోదించిరి. దెంగాలు రాష్ట్రపు కాంగ్రెసుకమిటీ ముఖ్యసభ్యు లొకరు తన సహచరుల ముందు చెప్పగా వింటినని సాస్యాలగారు చెప్పిరి. దెంగాలు కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులుగా నున్న ఈకమిటీ సభ్యులారేపటి కాంగ్రెసు కమిటీ సభ్యులందు దెంగాలు ఒడంబడికకు తోడ్పడవలయు ననియు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

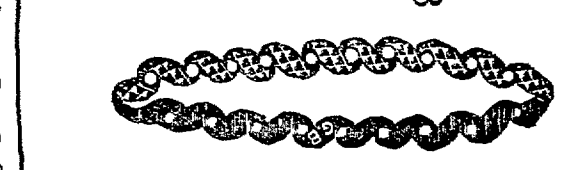
కౌను థియేటరు 2253

పురజనుల కోరికపై జరిపించబడుచున్నది. ప్రతిదినము ప్రాగ్రాము మార్చబడుచుండును. ఈక్రిందకనిన నాలుగు వేర్వేరు గొప్పనాటకములు మదకా థియేటరువారి ఆధిపత్యముక్రింద జరుపబడును.

సోమవారం జూన్ 14-వ తేది.
"ది కిడ్"
చారె చాప్లెన్, జ్యూక్ మాగ్ అనువార్త అట్టలు
మంగళవారం జూన్ 15-వ తేది

సా వి త్రి
రాణి, రీస, డిలిగెండుగారి ఆజ్ఞ

నవరను బంగారు గట్టిగాజులు

జులై 1 కి ముహూర్త రు 4-0-0 మాత్రమే
దైనుండు కట్టినచేయబడినవి. అద్భుతమయిన పనితనము. అనేక రకములలో గలపు. నవరను బంగారు గారడీ, యెప్పుడయిననూ సరే మీ కవసరము లేనియెడల సవరనుల ధర ప్రకారం సొమ్ము వాపను యివ్వబడును. కోరువారికి కేటాకు పుచితముగా పంపబడును. 2489-1284

గోల్డుబేంగిల్సు మేనుపాక్చరింగ్ కో

18, జనరల్ ముత్తయ్యమొదలిపేడి, సాపుకారుపేట మద్రాసు

(డి) మదాను, అందు బాంచిలు

భారతజాతి తేలుటా మునుగుటా?

రానున్న మహాపరీక్ష

కాంగ్రెసు ఎన్నికల ప్రచారము

భారత జాతి తేలుటాయా? మునుగుటాయా? అనుసమస్య రానున్న శాసనసభా ఎన్నికలయందు చేలవలసియున్నదని దెలుపుచు, శ్రీమాన్ ఎస్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు నిన్న సాయంత్రము, గాంధీనగరమునందు (చూశా) కాంగ్రెసు సంఘమువారి యాజమాన్యమున జరిగిన బహిరంగసభయందు దుద్బోధించిరి.

రా. బ. ఓ. కందసామి చెట్టి, ఎం. కె. ఆచార్య (భా. శా. స) ది. బ. మాసిలామణిపిళ్లై, సి. వెంకటరంగంనాయుడు (చ. శా. స) సామి వెంకటాచలశెట్టి (చ. శా. స.) డా. మల్లయ్య, డా. కొలండై, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్, వశీమహమ్మదు, సి. ఎం. ఆదికేశవులు నాయకరు మొదలగు చాలమంది ప్రముఖులుగూడ వేదిక వైగలరు. శ్రీమాన్. వీ. శ్రీనివాసఅయ్యంగారు సభ కథ్యక్షత వహించిరి.

అధ్యక్షుడు ప్రభుమమున మాటలాడుచు, పనిపాటల జనములకు కాంగ్రెసువారు గావించు సదుపాయములగురించి ప్రభుమమున నుడివిరి. కాంగ్రెసు ప్రజలందరకును సంబంధించినది. ప్రజలలో ప్రతి తరగతివారికిని అవసరముగ సౌకర్యముల నన్నిటిని గలుగజేయుట కాంగ్రెసువారి ప్రభుమకర్తవ్యము. అందుచే, కార్మికజనుల ఫితి నభివృద్ధిపరుచుటకు కాంగ్రెసువారు తమ శక్తినంతను వినియోగించి పాటుపడెదరు.

అయ్యంగారు రటుపిమ్మట నితరపక్షములగురించి హెచ్చరించిరి. ఇటీవల "జాతీయవాదులు (నేషనలిస్టు) పక్షమున పేరిట నొకనూతనపక్ష మేర్పడెను. ప్రజలీపేరునుజూచి మోసపోగూడదు. మితవాదులు, ప్రజల నాకర్షించుటకుగాను జాతీయ పక్షముని పేరుపెట్టుకొనిరే తప్ప వేరుగాదు. మననగరమున గూడ సీపేరిట నొకకాఖ నేర్పరుచుటకు ప్రయత్నములు జరుగుచున్నట్లు వినుచున్నాను.

ప్రజలీపేరును జూచి ఏమాత్రమును భ్రమపడమాడదు. వీరు ప్రభుత్వమువారిని బలపరుచుటకు కృతనిశ్చయమై యున్నారు. విదేశీయ నిరంకుశాధికారవర్గము శాశ్వతముగ నీదేశమున నిలచియేయుండవలెనని వీరికోరిక. అందుచే ప్రజలు వీరికేమాత్రమును సహాయ మొనర్చగూడదు.

జస్తిసుపక్షము, ద్వంద్వపరిపాలనము ముంచిదిగాదనియు అతిపోవలెననియు ఒక్కొక్కప్పుడు చెప్పుచుందును. ద్వంద్వ పరిపాలనక్రింద ఏమియు జేయసాధ్యముగాదని చెప్పుచుందురు. మరుక్షణముననే, ద్వంద్వ పరిపాలనను నిర్వహింపవలెననియు, ద్వంద్వపరిపాలనమును తొలగించుటకు ప్రయత్నించుచున్న స్వరాజ్యపక్షమును సహింపరాదనియు జస్తిసుపక్షము వారు చెప్పుచుందురు. ఇట్టి పరస్పర విరుద్ధవాక్యాండిత్యము జస్తిసుపక్షమువారికే గలదుగాని మరెచ్చటను గాంచజాలము.

అధ్యక్షుడుముగించుచు రాబోవు ఎన్నికలలో భారతదేశము మునుగుటయా తేలుటయాయను విషయము నిర్ణయముగా వలసియున్నదనియు, అందుచే భారతస్వరాజ్యమునకు పాటుపడుచున్న ఏకైకసంస్థయగు కాంగ్రెసుపక్షమునే బలపరుపవలసి నదనియు హెచ్చరించిరి.

వశీమహమ్మదుగారు

కాంగ్రెసుసభవారు శాసనసభలను బహిష్కరించినపుడు కొంతమంది, డిటోదారులు శాసనసభల ప్రవేశించి, నిరంకుశాధికారవర్గమును బలపరుచుచున్నచి. ప్రభుత్వమువారాసహాయముతో, జాతీయోద్యమా నెలలంబకులకారాగారములందు బంధించి, స్వాతంత్ర్య సంరంభము నణగ ద్రొక్క గడగిరి. ప్రభుత్వమువారికాబలుమును తొలగించి శాసన సభలనుగూడ కాంగ్రెసు ఆయుధములుగ. నొనర్చుటకు గాను స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభల ప్రవేశించు మండితో తప్ప సంస్కరణలను నిర్వహించుటకుగాను, ప్రతిపక్ష లీ విషయమును గమనింపక, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమకార్యక్రమమును మార్చుకొనిరి ఆక్షేపింపజూచుట ఆర్థరహితము. ఉపన్యాసకు డింకను మాటలాడుచు దేశమాతృపదపీఠమువద్ద సర్వస్వమును అర్పించి కాగాగారములకు జని, పలుహింసలసభలందు చున్న దేశభక్తులను, దొంగలు హంతకులు మొదలగు నేరస్తులతో సరిసమానముగ పరిగణింపవలెనని జెప్పిన జస్తిసుపక్షమును ప్రజలెన్నటికైన తమింది సహాయ మొనర్చగలరాయని ప్రశ్నించిరి.

వశీ మహమ్మదుగారు ముగించుచు కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల నే రాబోవు ఎన్నికలందును కొనవలసినదని గోరిరి.

విరుదులనిన మోహము లేదు

కాంగ్రెసు అభ్యర్థులలో నొకరగు దివాన్ బహద్దరు మాశిలామణి పిళ్లైగారు తరువాత మాటలాడుచు తనకు విరుదులపై మోహములేదనియు తనకు విరుదున్న సంగతి తన మిత్రులలోనే చాల మందికి దెలియదనియు దానెప్పుడును తన విరుదును పయోగింపలేదనియు తన మిత్రులలో చాలమందికి తనకు విరుదున్న సంగతియే దెలియక పోవుటయే ఇందులకు ప్రబల నిదర్శనమనియు నుడివిరి. విరుదు కొరకు తానేమాత్రమును ప్రయత్నింపలేదు. తన ప్రియమిత్రు డొకరు ప్రయత్నించి తనకా విరుదమును దెప్పించెను. అతనిని సంతృప్తి పరుచుటకు గాను తానా విరుదు నంగీకరించెనే గాని వేరుగాదు. అతని మనస్సునకు నొప్పి గలిగించినవాడ నగుదునను కొరణముచే తాని శ్పదా విరుదును విసర్జింప లేదు. తాను 1891 సం॥ నుండియు కాంగ్రెసు సభ్యుడుగనుండెను. ఈ మధ్య ఉద్యోగము నందున్నప్పుడు స్వల్పకాలము మాత్రము కాంగ్రెసునకు వెళ్లుటకు విూగలగలేదు. అంతకుపూర్వమును ఉద్యోగా నంతరము నుగూడ తాను కాంగ్రెసునందే సభ్యుడుగనుండెను. కాంగ్రెసు సంఘమువారు గోరుటచే తానిపుడు శాసనసభ కిభ్యర్థిగ నిలచి, తనకు చేతనైన నేవనొనర్చుటకు పూనుకొంటిననియు, ప్రజలు కాంగ్రెసునే బలపరుపవలెననియు నుడివిరి.

పానగల్లు,

రావుబహద్దర్ ఓ. కందసామి చెట్టిగారు తరువాత మాటలాడుచు, రాబోవు ఎన్నికలు, భారతదేశమునకు గొప్పపరీక్షవంటిదనినుడివిరి. 38 కోట్ల భారతీయులను, తమ దేశమును తామే పాలించుకొనెదరా? లేక విదేశీయ నిరంకుశాధికారవర్గము వారి పాలనయందేయుండి భానిస్వయముననుండెదరా? అను ప్రశ్నలకు భారతీయు లీ యెన్నికలలో సమాధాన మొసగవలసి యున్నది.

రాబోవు ఎన్నికలలో రెండుపక్షములు ప్రజలయందరణము నభ్యర్థించుచున్నవి. ఆందోళి, భారతవిముక్తికి పాటుపడుచున్న కాంగ్రెసుపక్షము. రెండవది కొన్ని కులములవారికి ఉద్యోగములలో నెక్కువస్థానముల సంపాదించుట కేర్పడిన జస్తిసుపక్షము. ఈ పక్షమునకు నాయకులెవరో దెలియునా? ఒక సభ్యుడు:— మితమ్ముడు రా. బ. ఓ. ఓడికాచలం తెట్టిగారు. (నవ్వు)

కం. చెట్టిగారు:— మాతమ్మునిగురించి అట్లా చెప్పబోకండి! (నవ్వు) నాయకునివెనుక మాటలు మోయుటతప్ప ఆ పక్షంలో ఆతింకెక్కువ జోక్యంలేదు. (నవ్వు) పానగల్లు రాజుగారే ఆ పక్షమునకు నాయకుడు. ఆ పక్షమును జస్తిసుపక్షమునటు కంటే, పానగల్లు పక్షముఅని గాని పానగల్లు రామస్వామి పక్షమని గాని పిలచినయెడల ఎక్కువ బాగుగనుండును. అది వ్యక్తులపక్షము తప్ప, ప్రజలదిగాదు. నిజముగా విచారించినయెడల కాంగ్రెసే నిజమైన బ్రాహ్మణేతర సంస్థ. రాబోవుఎన్నికలలో ప్రజలు కాంగ్రెసునకే వోటుజేయవలెను.

డా. కొలండై, అబ్దుల్ హమీదుఖాన్, గార్లను ఇంకను ఒకరిద్దరును మాటలాడిన పిదపపండేమా తరగ్యములు చెలరేగసభ ముగిసెను

ఆగ్రా విశ్వవిద్యాలయచట్టము

అలహాబాదు, జూన్ 18:— రాబోవు సంయుక్తరాష్ట్రముల శాసనసభయందు చర్చింపవలసిన ఆగ్రావిశ్వవిద్యాలయపు చట్టము ప్రకటింపబడినది. అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రస్తుతిము సంబంధించిన కళాశాలలందలిపద్ధతులకు, విధానములకు ఆగ్రా విశ్వవిద్యాలయపువారు విచారించవలెననియు, ఈవిధమున అలహాబాదు విశ్వవిద్యాలయపు అంతర్భాగ్యవిషయములను వేరుపరచవలెనని దానియభిప్రాయము. ఉపాధ్యక్షుడు సెనెటుచేసెన్ను కొనబడిన గౌరవాధికారిగా నుండవలెను. ఈచట్టము లక్నో, బెనారసు, హిందూ, అలిఘరుముస్లిమ్ విశ్వవిద్యాలయముల చట్టములనే మాత్రము మార్చదు. (అ. ప్రె.)

నల్లమొదను పట్టుకొనుట

కలకత్తా, జూన్ 18:— 2 మణుగుల తూకము గలిగి 16000రూపాయల ఖరీదగు నల్లమందును ముత్రాపత్తకొనెనలో స్టీల్ షేప్ లో పట్టుకొనిరి. అప్పట్ అహమ్మద్ అను స్వంత షారుని గూడ పట్టుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

కలకత్తా అల్లరులపై సభ్యుగారి అభిప్రాయములు

వ్యాఖ్యాతలకు సప్రూగారి ప్రత్యుత్తరము

అలహాబాదు, జూన్ 12:— కలకత్తా అల్లరులపై వెల్లెబుచ్చిన అభిప్రాయములపై వ్యాఖ్యాతల చేసిన వ్యాఖ్యానముకు సప్రూగారి రింగువు ప్రత్యుత్తరమును పయ్యెరింప ప్రకటించిరి:— నేనేనక గలహో వింతయై ననియు పిచ్చిసనియు, నిరంకుశభాజనిత వనియు, పలువురు పలువిధముల యభిప్రాయముల వెల్లెబుచ్చియున్నారు. కాని నాలభిప్రాయ మేమియు మారలేదు. నాసలహాయంపలి నానమ్మకము జంకలేదు. నాసలహా కొంచెము నిరంకుశమైనదని నేనే చెప్పియున్నాను. కాని కొన్నికొన్ని సమయములందు అట్టివి అగరణలో బెట్టినవెను. సరియైన సమయములందు దాచరలో పెట్టబడినయెడల రానున్న వైషమ్యములను, రానియపు. ఇట్టివైషమ్యములు పెరిగియుండుటవలన ఇదివైతము అట్టివిషయములు ఆచరణలో పెట్టదగిన సమయమనియే నేను అనుకొంటిని. నేడు తమప్రధానవ్యాసమందు దయాపూర్వకముగనన్ను నూచించి నేను నెప్రతు నేనుగట్టా సహవాసమున రాజకీయ వాతావరణమంతయు, సంఘ వైషమ్యములతో నిండియున్నదని తలంచుచున్నాననిరి. ఇంతవరకు నావిషయములో నిజమే లెకాత వారు తమ వ్యాఖ్యాతల వ్యాఖ్యానముల ఖండించిరి. "నాసలహా అంగీకరింపబడిన వెంటనే కుట్రదారులుచు చుర్రుకుటలు జనసామాన్యముయొక్క మత పిచ్చి నుడ్రకించి రాజకీయముగ ప్రాముఖ్యత సహించునట్టి వారందరును ప్రజాశాంతిని గూర్చి ఆలోచించి పని చేసెదరు. కడకు తమ ప్రశ్న మిగిలినది. అట్టివిల్లన కమకాములను కేంద్ర శాసనసభలోని నాయకులవలెను జ్ఞప్తికితెచ్చుకొమ్ముని యన్నారు. నా ఉద్యోగపదవియందు సభ్యతవహించిన సభ యిప్పుడులేదు. కాని పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ నాసలహా నంగీకరింపటవలన దానికి ఎక్కుడుబలముచేసారనిది. వారికి ఏమాత్రమును ప్రజాప్రభుత్వవిధాన వ్యతిరేకమైన యభిప్రాయములు లేవని ఎల్లరకు తెలియను. ఇప్పటి కేంద్రశాసనసభ్యులు స్వరాజ్యపక్ష సభ్యులు అట్టిశాసనమునకు ఆమోదమునొసంగున తెలుపుచున్నారు. ఇది అంగీకరింపబడినయెడల రాజకీయము చాల అభివృద్ధి జేసిన వారమగుదుము. ఈవిల్లు త్రోసివేయబడినను అధికారవర్గమునకు గల అధికారముతో దానిని ఆమోదించవలెను. సత్యమేమనగా పత్రికలలో వ్రాయబడునదియు, వేదికలపై నుపన్యసించబడునదియు, రహస్యభాషణములలో వినునట్టిదయనను 'పూర్తిగా కానీయం' యగువాడమే ఎవరోను, ఎందుకొరకు, ఏలాగున అనువిషయములే నన్ను బాధించి భవ్యమైయు గూర్చి ఆలోచించునపుడు నిస్పృహజనింపజేయుచున్నది. (అ. ప్రె.)

ప్రాథమిక పాఠశాలా సంఘము

అలహాబాదు, జూన్ 12 :— ప్రాథమిక పాఠశాలసంఘమువారు మేనేజింగు కమిటీ సెక్రెటరీకి ఇండియాయందలి ముఖ్యపట్టణముల పాఠశాలలలోని ఆధునికపద్ధతులకు, ఉపాధ్యాయుల స్థితిని కనుగొనుట కధికారము నిచ్చి, ఆరాష్ట్రమున నొకరికి వరకు తరఫీవయిన ఉపాధ్యాయులకు సహాయపడుటకు ఎంప్లాయిమెంటు డికోను స్థాపింపవలె నని యిచ్చినందుకొనిరి. (అ. ప్రె.)

సర్ బెసిల్ బ్లాకెట్ గారు ఇంపీరియల్ బ్యాంకు

మేనేజింగు గవర్నరుగనురా?

అలహాబాదు, జూన్ 13:— సర్ బెసిల్ బ్లాకెట్ గారు వారికాకరిముగినపింప ఇంపీరియల్ బ్యాంకుమేనేజింగు గవర్నరుగనురా వార్త అబద్ధమని పలుమారుల చెప్పుచున్నది. వారి తెలిసినంతలో అట్లు చెప్పటకు కారణములే కనబడుటలేదు. (అ. ప్రె.)

భారత సేనాసంఘము

పూనా, జూన్ 12 :— కోల్కత్తాపురపు మహారాజాగారు రూ. 500, డా॥ శివరాజమేహతాగారు రూ. 250, చైద్య 50 పాండ్యా గారు రూ. 100 భారత సేనాసంఘపు ఆస్తిప్రమాద నిధి కిచ్చిరి.

భారత సేనాసంఘపు 21 వ వార్షికోత్సవము సంఘాధ్యక్షులకు శాస్త్రీగారచే జరుపబడెను. అందుల సభ్యులను పెక్కుండు సే హితులును ఇచ్చియుండిరి. (అ. ప్రె.)

బెంగాలు ఒడంబడిక ప్రతిపాదనలు

స్వరాజ్యపక్షనాయకు డా॥ నేనుగుప్తాగారి
తీర్మాన మామోదింపబడుట

పండిత మోతీలాలు నైహుగారి సందేశము
బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ
సమావేశపు వివరములు

కలకత్తా, జూన్ 12:—బెంగాలు ఒడంబడికగతిని సమగ్రంగా నాయకత్వమును నిర్ణయింపనన్న బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ సమావేశమందు రేపు యేపక్షము : సముమంతుని మొదలుగ ప్రజలు విమర్శించుచున్నారు. ఆంధ్రపక్షములను విమర్శించుచున్న సమస్య స్పష్టమగుచున్నది. ఇందుపక్షములను మరుగుగా భావించు బహుముఖ సభ్యుల కావ్యాను జేయుచున్నాడు. రేపు ఉదయమున నాటునండి బిశేషముగ సభ్యులు దిగిరి. స్త్రీల తేక హారాద్వేషములూ గారు దిగిరినీడే రెండుపక్షములవారు సభ్యులను కావ్యాను జేయుచు ప్రారంభించెదరు. సమావేశమునకు ముఖ్యముగ రావలసినవని ప్రస్తుతము పాట్నాగరమందు నివసించుచున్న గానుగారి భార్యయగు పసంబేవిగారిని ఆహ్వానించిరి. యిది రికే యిస్తుటకువచ్చిన స్త్రీనతి సహజవిధేవిగాను సమావేశ మునకు హాజరై యువనగిరించెదరు. విషయానుక్రమణిక దీర్ఘ మైదగినను కార్యక్రమము చూచు నాల్గు గంటలకంటే : టువని దలంపవచ్చును. వీలన బెంగాలు ఒడంబడిక తీర్మా నము విచారించుట ముఖ్యమైన అంశము. తక్కిన అంశములు తీర్మానసంబంధము లైనవియై యున్నవి. ఒడంబడిక రద్దు చేయుటనో కృష్ణనగరు సమావేశముతోన్నమే యిచ్చుటను తిరిగి సందేహించును. నేనుగుప్తాగారు అనుచరులు సమావేశమునుండి బహిష్కరియెదరు. అభివృద్ధిగోరు తక్కిన యువకులు యిష్టము వచ్చినవారిని ఆధ్యక్షులుగ నియమించి సమావేశమును జరిపెద రు. ఆధ్యక్షునిచేరు, కార్యనిర్వాహకులపేర్లు అప్పడే పేర్కొ నుచున్నారు. నేనుగుప్తాగారు విజయమొందినయెడ, కార్య నిర్వాహకవర్గమువారి అనుచరులనుండి ఎన్నుకొనబడును.

బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ సమావేశము
కలకత్తా, జూన్ 12:—బెంగాలు స్వరాజ్యపార్టీ యందలి రెండు పక్షములకు గల విభేదముల బహిష్కరించుటకు : యెబడిన ప్రయత్నములై నిష్ఫలమగుటచేతను, పదిహేను దినముల వరకును సమావేశము జరుపుట అపుడే యుటకు సల్పిన ప్రయత్నములు నిర్ణాతమగుటచేతను, నేటిపూర్వాహ్నమున యింకొకటి అసోసి యేషన్. హాలులో బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ స మావేశమయ్యెను. ఎల్లరు తలంచినంతవఱకు సభకురా లేదు. 860 వారి దెలిసేటటులకును మూడు ఒకపాదముండి డెక్రేటులు స భకువచ్చిరి. శ్రీమతి సోబిదేవి, బి. ఎస్. కాస్టాల్, మా లానా అద్వానీకలామ్ అజున గారు హాజరైన ప్రముఖులూ ము ఖ్యులు. జె. ఎస్. నేనుగుప్తాగారు రధ్యక్షుకై వహించిరి.

క్రిష్ణనగరు సమావేశతీర్మానము
సమావేశము ప్రారంభమైన ఒక అరగంటకు సభ్యుల కంగ్రెస్ హెచ్చనారంభించెను. మూడు 250 వందల సభ్యులు స మావేశమునకు వచ్చిరి. సమావేశమున జరిగిన విషయముల ప్రక టించుటకు స్థానికవార్తాపత్రికల ప్రతినిధుల ద్వారా మాత్రమే స మావేశములోనికి రానిచ్చిరి. హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడిక కవారిందుట ప్రత్యక్షమందు వివరములనుజనన పండిత మోతీ లాలు నైహుగారి రంజిత సందేశమును ఆధ్యక్షుడు నేనుగుప్తాగా రు సభయందు జదివిరి. తదనంతరము మే 23-వ తేదిన జె. కా బుగారి అధ్యక్షుల క్రింద క్రిష్ణనగరునందు జరిగిన సమావేశము బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు గావలెనని, యీ కంగ్రెసుకు యిక బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు జరుగ వల యియు నేనుగుప్తాగారు తీర్మానము ప్రతిపాదించెను.

బెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీ ఉపాధ్యక్షు లుల లి త మోహనదాసు గారు సవరణ తీర్మానమును ప్రతిపాదించెను. ప్రస్తుత బెంగాలు రాష్ట్రీయసవరణ పక్షముల దిలగించి క్రిష్ణనగరు సమావేశ మునుక్రమమేరగా కాదామని ప్రస్తుతము వచ్చి సమయమును లితికే మోహనదాసుగారు ప్రతిపాదించిరి. సవ రణ అభివృద్ధికులై ఆమోదింపబడెను.

సవరణ సమావేశము సవరణ తీర్మానము ఆమోదింపబడె

అభ్యుక్త భస్మము

శ్రీ ముక్త్యాల రాజావారి సంస్థానమున సక్రమముగా 300 పుటములు వేయబడినది. బహుముత్రావ్యాధిని బోగొట్టి అందుందు తీవ్రపదార్థమును మాయముజేయును. వేడిని, దగ్గును, తుయను, బోగొట్టి కఫమును తగ్గించును. అనుపానవిశేషములచే నన్ని వ్యాధులను గుదుర్చును. సహస్రపుటాభ్రకమున కంటె హెచ్చు గుణ మిచ్చును. ఉపయోగించు విధము మందుతో పంపబడును.

కొన్ని ప్రశంసాపత్రములు

రాజవైద్య బి. టి. వెంకటాచార్యగారు, బందరు. "..... తమరు పంపించిన అభ్యుక్త భస్మము అతిశ్రావణీయముగా పనిచేసినది. సవరణ సిందూరము వెంటనే మరొక తులము పంపగోరుచున్నాను."

శ్రీ చెలికాని బుచ్చిరాయణిగారు, ఆర్యవట్టము. "..... మీరు వ్రాసిన అనుపానము చొప్పున తీసికొంటిని. దాహముతో కూడిన అతిమాత్రవ్యాధి నివారమయినది. రెండుతులములు పి. పి. గా వెంటనే పంపును."

శ్రీ గుడివాడ వెంకయ్యగారు, మండవల్లి. (లింగాలపొస్త) "..... మీ అభ్యుక్త భస్మము 1 తులము నేవించినాను, దానివల్ల నాకున్న అతిమాత్రవ్యాధి చాలాభాగము రహితమైనది. మరొక తులము వెంటనే పంపవలెను"

ఆయుర్వేదవైద్య పి. వెంకటరమణాచార్యగారు, కొండవీ. "..... మీ అభ్యుక్త భస్మము, ప్రమేహ, తుయ, అస్తిశూన్య వ్యాధులందు వాడిచూచినాను. నా వాడుకవల్ల శ్రేష్ఠముగా ఉన్నదని నానమ్మకము. వారమరొజులలో 5 తులములకు ఆర్ద్రు యిస్తున్నాను. వెల తుల 1-కి రూ 5—0—0

మేనేజరు, ఆర్డర సాయనశాల, ముక్త్యాల. (కృష్ణాజిల్లా)

నని ప్రకటింపబడినను, కమిటీ సభ్యులకంటే సవరణ తీర్మాన మునకు పరముగాని న్యతిరేకముగగాని జేతులే లైనవారిసంఖ్య అధికముగ నుండెనని కనుగొనబడెను. కొందరు సభ్యులు చం దాల జైలించలేదనియు, సభ్యులకు బదులుగా అధమమొక్క సభకు వచ్చెననియు దెలిసెను. ఆర్డర తేని వారలు వోటునీయ వ్వక్తిరాని ప్రకటించినపిదప లలితమోహనదాసుగారి సవరణ పై వోటులు దీసికొనబడెను. ఆంధ్రపక్షముల బహుబలమును పరికించిమాడ నేనుగుప్తాగారి విజయమొందెదమన్నది దోచు చున్నది. లలిత మోహనదాసుగారి సవరణ ఓడిపోయెను. 102 మంది సవరణ కనుకూలముగను 180మందిప్రతిపక్షముగను వోటు ల నిచ్చిరి. అసలు తీర్మానముపై చర్చ జరుగుచున్నది. నేను గుప్తాగారు ప్రారంభమున ప్రతిపాదించిన తీర్మానము అధికసం భ్యాకులచే సంగీకృతమయ్యెను.

నేనుగుప్తాగారి ఒడంబడికతీర్మానము
క్రిష్ణనగరు సమావేశతీర్మానము ఆమోదింపబడిన పిదప, హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడికను సవరణగాని మార్పుగాని గావింపవలదని బెంగాలురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుకమిటీ తలంచుచు న్నదని నేనుగుప్తాగారు మరియొకతీర్మానము ప్రతిపాదించెను. తీర్మానము పై చర్చ జరుగుచున్నది.

నైహుగారి సందేశము

నేటిపూర్వాహ్నమున జరుగబోవు బెంగాలురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు కమిటీసమావేశము సమావించుమండ, మహారాష్ట్ర సేనుగుప్తాగారికి పండిత నైహుగారి రంజితసందేశమును ఫార్వద్ద పత్రిక ఉదయమునప్పకటించెను. కలకత్తా వకాస్సంఘసంఘ పాల్గొనబాలమికి వగచి, సాంఘికపితాచతురయై త్రి యభేచ్ఛగ సంచరించుచు, జాతీయశక్తుల సరికట్టుచున్నదని నైహుగారు వచ్చిచిరి. "ప్రస్తుత పరిస్థితులయెడ మీరు అసంతృప్తిగ నున్నారని నాకుదేయించున్నది. విధానమందు కార్యక్రమమును మార్పు గావలయు నని మీరు గోరుచున్నారు. మీరు గోరునది సమంజసమైనదియే. ఇట్టి ప ల జరిగిన అల్లరులచే జరించిన ఆచేతము అంగనిండు. అనుకూల ముకాలితాతావరణము బహులయేరగానే, హిందూమహమ్మ దీయ ఒడంబడిక, కాసనసభల కార్యక్రమము, మరియే యితర అంశములగుంచి తిరిగి విచారించవచ్చును. డిశంబరులో యీ సమస్యల విచారించవలసినకాలము. గౌహతియందు సాకల్యముగ యావిషయములగుంచి పునర్విచారణ జరపుటకుతగిన స్థానముగ నున్నయది. జాతీయ సంస్కృతాత్రమే యీ విషయముల బహిష్క రింపగలదు. అట్టి జాతీయసంస్థ పునాదుల నిర్మాణింపకును. అన్నిటికంటెను ముఖ్యముగ దేశబంధు ప్రథమ ఆర్థిక మహో త్సవమందు ఆ మహామహాను గావించిన కృషి చేదవలదు. అని పండిత మోతీలాలు నైహుగారు సందేశ మిరి.

నేనుగుప్తాగారు ఒడంబడిక తీర్మానమును ప్రతిపాదించిన పిదప, ఒడంబడికపై విచారణ వెంటనే గావించవలయునని అను ర్తేంద్రవ్యాధిగర్జి గారు సవరణ ప్రతిపాదించెను. గౌహతి కాంగ్రెసువరుగాని లేక రాబోవుబెంగాలు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు

కమిటీ సమావేశమువరకు గాని ఒడంబడికపై విచారణ నిల్పివేయ వలసినదని పెక్కుసవరణ తీర్మానములు ప్రతిపాదించబడెను. రచ్చయందు సాంఘికాభిప్రాయములు తీసికొనిరావలదని గోరి నను, ఆవేశము, సాంఘికాభిప్రాయములు చర్చలందు సున్యక్త మయ్యెను. సవరణ తీర్మానము ఓడిపోయెనని ప్రకటింపబడెను. ఒడంబడికకు ప్రతిపక్షముగనున్నవారు సవరణకు ప్రతిపక్షముగ వోటు జేసిరి. సవరణ ఓడిపోయిన పిదప ఒడంబడికకు ప్రతి పక్షముగను నొక పెద్దమనిషి "కాసనసభ్యులు, ధనికులు విజయ మొందిరని" గొణుక్కొనుచు సభనుండి లేచిపోయెను.

(ఆ. ప్రె.)

నిర్ణయనమా లేక ఆగమనమా?

స్వరాజ్యపార్టీ విచిత్రనాటకము
(శ్రీమైకు కంఠి)

మదరాసు, జూన్ 14:— రాబోవు మదరాసు కాసన సభ సమావేశమునకు ములబారు టెనంసీ చట్టము, యిరిగేషను చట్టముల సందర్భమున జరుగు చర్చలందు పాల్గొనుటకు స్వరా జ్యపార్టీ కాసనసభ్యులకు అనుమతి యొసంగబడెనని దెలియు చున్నది.

పంజాబు సాహుకార్ల చట్టము సందర్భమున స్వరాజ్య సభ్యులు ప్రతిపక్షముగ వోటు చేయుటకును లాండు రివిన్యూ రీ అసెసుమెంటు చట్టము నెదుర్కొనుటకు అస్సాము కాసన స్వరాజ్య సభ్యులకు, పంజాబు సభ్యులకు వారివారి కాసన సభ ల సమావేశమునకు హాజరగుటకు అనుమతి నొసంగబడెను.

అసంట్లీ శీతకాలపు సమావేశమునకు స్వరాజ్యవాదులు హాజరై గవర్నమెంటు వైఖరి రాజ్యప్రతినిధి కెరించువిషయమై తుది నిశ్చయము కాలేదు

ఫెని, జూన్ 18:—బెంగాలు గవర్నరు వానకాల ప్ర చారముందు ఫెసీని సందర్శించెదరని దెలియుచున్నది.(ఆ.ప్రె.)

ప్రణాంతకముగు ప్రమాదము:—జనరలు ఆస్. త్రియందు నిన్ను ఫోరముగుమరగా వార్త వినవచ్చెను. శ్రీనివా సయ్యంగారను 24 ఏండ్ల ప్రాయమువాడు కంచినండి కడప జోవుమ పుత్తూరు స్టేషనువద్ద రైలు కడలుమండగా తన తువాల యెగిరి రైలుబండిద్వారముదిగువ మెట్టబల్లపైబడెను. అది కాలితో తీసికొనుటకుగాను ఇరుపకజముపట్టుకొని కాలు చాచెను, తువాల పూర్తిగ బయటకువచ్చుసమయమునకు కాలు జారి దిగువ పడెను. కంట నే బండిలో ని వారు రైలు వైకొలాగి బండి నాపిరి. కాని అప్పటి కప్పుడే రైలుకొండబడి కార్లు నలిగిపోయినవి. జన రలు ఆస్పత్రిలో కార్లు రెండు తీసి పిరి. అయినను లాభము లేకుండెను శనివారమునాడు మరణించెను. (ఆ. ప్రె.)

మశీదులయెదుట వాద్యములు—
ప్రభుత్వప్రకటనము

కలకత్తా మహమ్మదీయపౌరసభ

గజ్నవీగారికి బిటిషు న్యాయమునందు విశ్వాసము కలకత్తా జూజ్ 18:—మశీదులయెదుట వాద్యముల గూర్చి బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు జూను 5 వ తేదీ గావించిన ప్రకటనముగూర్చి చర్చించుటకుగాను నేను సాయంత్రముమహమ్మదీయుల సభ యొక్కటి పురమందిరమున జరిగెను. ఈ సభా కార్యక్రమమునందు మహమ్మదీయ పురముఖులు పాల్గొనిరి. ఏ. కే. గజ్నవీగారు రధ్యక్షత వహించిరి. వారు దీర్ఘపన్థానము గావించుచు కలకత్తాలో నీమధ్య జరిగిన అల్లరుల కారణములను వివరించుచు ఆర్య సమాజములు హరిసను రోడ్డునందలి డింకో మను మశీదుప్రక్కగా నుత్పన్నమతో బోటామేళముల నాపక పోవుటయే ప్రధానకారణమని చెప్పిరి. ఈజిప్టు కారణములతోనే పట్టణమంతయు భగ్నమనెను. కలకత్తా అల్లరులతో మిగిలిన భారతభృతమంతటనుగూడ ప్రజ్వలనముగల్గెన ఇందుకుకారణము హిందూమహాసభ చేయుపనులన్నిటిలో మహమ్మదీయుల మీదికి తిరిగి హిందూ నాయక ప్రముఖులు గావించు ప్రసంగములు మహమ్మదీయుల భావోద్దేకము నెక్కువ చేసెను. అంతట గజ్నవీగారు విట్టను ప్రభువు జరిపిన సమగూర్చి చెప్పుచు దానినలన సయోదైయేమియు గురురకపోయెనని చెప్పిరి. ఆ సభకు వచ్చిన మహమ్మదీయ ప్రతినిధులు, నిక్కుల ఊరేగింపునుగూర్చి ప్రభుత్వము వారు గావించిన నిర్ణయముతోనేకీ భవిష్యత్తుకై ఆప్రకారముగ మే 8 వ తేదీన తమ జాతిపారంపర్యము విజ్ఞప్తి గావించిరి. గజ్నవీగారంతట మే 17 వ తేదీన ప్రభుత్వమందిరమున జరుపబడిన రెండవ సభనుగూర్చి తెల్పుచు, కేంద్ర మహమ్మదీయ సంఘము తనకు అధికారము నొసంగి ఊరేగింపులు, వాద్యముల గూర్చిన ఆచారనిరోధములగూర్చి అంజుమానులయొక్కయు శ్రేష్ఠులయొక్కయు అభిప్రాయముల గనుగొనునటుల కోరినది చెప్పిరి. ఈ సభయందు మహమ్మదీయప్రతినిధులు మతవిధిగ నందరును ప్రార్థనజేయవలసిన సమయము అవిచ్ఛిన్నముగలదనియు, నిరంతరము రోరాన 17 వ అధ్యాయము 17,18 తత్వములబట్టియుండుననియు చెప్పిరి. అంతట నాయన గవర్నరుగారు మశీదులయెదుట వాద్యముల ఆచారమునుగూర్చి అభిప్రాయముల చెలిసికొనుటకు దెప్పి దానిమీదనే జూను 5 వ తేదీన ప్రభుత్వమువారు ప్రకటనము గావించి రని తెల్పిరి.

హక్కులను భగ్నముయుట

గజ్నవీగారంతట ప్రభుత్వమువారు జూను 5 వ తేదీన గావించిన ప్రకటనమును బాగా విమర్శించుచు ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయులకు వారిపైగల విశ్వాసమును భగ్నముగావించుటకు ఇదిమరియొకనిదర్శన మనియు యిటుల మతవిషయముల జోక్యము గలగజేసికొనుట చిరప్రస్థాపితసర్వస్వముల భగ్నము జేయుటయనియు, విక్టోరియా రాణి ప్రకటనమునకు భంగకరముగ నుండెననియు దెప్పి మహమ్మదీయులు ప్రబలమగుసమ్మతి దెలుపవలెననిరి. ఆ ప్రకటననునందు కలకత్తాలో నఖోదామశిదుకు ప్రత్యేక సౌకర్యము జేయుట కూడ దని వారనిరి. మహమ్మదీయచారముల ప్రకారము మశీదు లన్నియును ప్రాముఖ్య పరిస్థితు లెల్లున్నను సమానమేయై యున్నవి. భేదమేమైనదియో పింఛ దలచినయెడల మేళముల ననలే నిషేధింపవలయును. ఏ శిక్ష మైనను ఇతరులకు కష్టము గలగజేయునెడల అట్టివాని నాపుట కష్టమైనను పోలీసు కమిషనరు కధికారము గలదని ఆయనకు తెలియును. మే 17 వ తేదీన లిట్టను ప్రభువు సమావేశపరచినసభయందు హిందూప్రతినిధులు మహమ్మదీయులందరుకీ ప్రార్థనలజరుపు సమయములందు మేళములజేయుటలేదని యొప్పుకొనిరినియు, కొన్ని మశీదులప్రక్క బోవునపుడు వాద్యములూపబడెననియు నొప్పుకొన్నట్లు ఆయన కలెఖగోరెను. మహమ్మదీయులకు యొక్కమైనదని హిందువు లూహ్యకొనినదానికన్న తక్కువసౌకర్యములే ప్రభుత్వమువారు చేసినటుల స్పష్టమగుచున్నది. మశీదులయెదుట వాద్యములను, దేవాలయములంద గోధులకు హిందూమహామ్మదీయ వైకమ్యములకు రెండు ముఖ్యకారణమని ఆయనయభిప్రాయము. మశీదులయెదుట వాద్యములనాపుటలు జేయగూడదని యని హిందువు భక్తి, హిందువులకు కోపకారణములుగలగజేయకుండ మహమ్మదీయులగోపనగూడదనియు వాటినిగోరిమైత్రిగలగజేసికొన

వలసినదిగ ఆయన యొప్పుడును విజ్ఞప్తి జేయుచున్నటుల జెప్పెను. ఇంతవరకు ఆయన దరణ్య రోదనమయ్యెను.

గజ్నవీగారు తమ ప్రసంగమును ముగించుచు సర్ విలియంహంటరు వ్రాసిన 'భారత మహమ్మదీయులు' అనుగ్రంథమునుండికొన్ని భాగముల నుద్ధరించి మహమ్మదీయులకు గావించిన వాదానములన్నియు నెటుల నీటిలో వ్రాత లయ్యెనో దెప్పిరి. వారి కష్టములు కొంతవరకు బెంగాలు విభజనతో నివర్తయయ్యెను. అడిగూడన పరిష్కారముగానుండెను. ఆకాలమున మహమ్మదీయులకభివృద్ధికై గర్జన జోపు పోయెను. అంతట మహాసంగ్రామ ముడయించెను. వాని తరువాత గాంధీ అసహాయోద్యమము వచ్చెను. మహమ్మదీయులు జీలకొలదిమంది ఆ మోహములో బడిపోయిరి. తుదకు అకాశంగముగల్గెను. మూడవ యెండవపు హిందూమహమ్మదీయబిడండిక దానితో స్వరాజ్యమును భ్రమ వచ్చెను. మశీదులయెదుట వాద్యముల నాపుట, గోపధ తో జోక్యము గలుగజేసికొనకుండుట, కాసనసభలందును స్థానికసంఘములందును నూటికి 60 చొ॥ ప్రాతినిధ్యము, నూటికి, 50 చొ॥ ప్రభుత్వోద్యోగములు అబడంబడికలో జేరెను. మహమ్మదీయులు పోయిన హోదా మరల సంపాదించుటకొనుటజో జోర్జనన్యము నుదధి, న్యాయకాసనపుహద్దులను దాటక తమయిష్టము తమదని సంచరింపకుండవలెనని ఆయన మహమ్మదీయులకు సలహానిచ్చెను. భగవంతునియుంచుచు, బ్రిటిషుప్రజలన్యాయవిచక్షణయందును వారు విశ్వాసము గల్గి యుండవలెను. ఆయనసమాత్రము బ్రిటిషు న్యాయమునందు విశ్వాసముగలదు. రాష్ట్రీయప్రభుత్వము తొందరపడి పనిజేసియుండవచ్చును. కాని ప్రభుత్వమువారునే కష్టములన్నియు దీర్చుకొనుటకు సాధనములొని యెవకష్టములను పైవారికి విన్నవింపకొనవలె నని చెప్పిరి.

(గజ్నవీగారు బెంగాలుకాసనసభ్యుడనియు, బెంగాలు మంత్రిగ నుండెననియు జ్ఞాపక ముండగలదు. ఆయన కొంత కాలము సామ్రాజ్య కాసనసభయందు సభ్యుడగ నుండెను.)

హక్కిం అబ్దుల్ కాఫర్

అగ్నేశ్రీకృష్ణాన మైనవిదప హక్కిం అబ్దుల్ కాఫర్ గారు ఉరుదులో చాల నేపు మాట్లాడుచు మశీదులయెదుట మేళమును గూర్చి ప్రభుత్వప్రకటనమును వివరించిరి. మశీదులయెదుట నెప్పుడును మేళ మేడియు వాయింప నీయలేదని ప్రతి హమ్మదీయుడును జెప్పినటుల ఆయన దెల్పెను. హిందువులను చిన్నలు కెడలందరును మేళములు వాయింప నీయబడినటుల జెప్పిరి. లైసెన్సు వరతులను జాగ్రత్తగ జూచినయెడల హిందువులు సత్యమును కెడలలేదని తెల్ల మగును. మహమ్మదీయులు మశీదులయెదుట వాద్యముల నాపవలెనని కోరిరి. హిందువులు గోషధ కూడదని చెప్పిరి. ఉభయులు అన్యోన్యసహనముతో ప్రవర్తించుట విధియై యున్నది.

అగ్నేశ్రీకృష్ణాన నుండిన హాజీ ఏ. కే. గజ్నవీగారి యుపన్యాసము మశీదులయెదుట వాద్యముల గూర్చి మహమ్మదీయాభిప్రాయమును బాగుగ చెల్పుచున్నది. గాన యీపురమందిరసభ దాని నామోదించుచున్నటుల తీర్మాన మందరచే నంగీకరింపబడెను. గుంపులు గుంపులుగ జనము వచ్చుటలన పురమందిరమయెదుట మైదానములో మరియేడు పెద్దసభలను జరుపుట అవసరమయ్యెను. (ఆ. ప్రె.)

వ్యవసాయసభ:—స్వీట్స్ లో జరిగిన వ్యవసాయ విచారణసభకు బోయిన ఆర్. డి. అన్నీదుగారు వ్యవసాయకాఖ డైరెక్టరుగారు నేనుదయుమువచ్చిరి. వివిధరాష్ట్రముల వ్యవసాయ శాఖోద్యోగులు సమావేశమైన ఆసభయందు వ్యవసాయమును గూర్చిన రాయలుకమిషనువారు జేయవలసినపనిగూర్చి చర్చింపబడినది. రాయలుసంఘమువారు బొంబాయిలో అక్టోబరు మాసమునందుచేరి వెంటనే ఇర్విను ప్రభువుగారిని దర్శించబోదురు. సంఘమువారు యీసంవత్సరాంతమునగాని వచ్చేయేడు మొదటి మాసములోగాని మదరాసు వత్తురు. సర్, శివజ్ఞానంపిల్లగారు మంత్రిస్వీట్స్ నుండి పోసాఖోయిరి. అటుండి కలకత్తా జూరుకొని యీవారాంతమునకు మదరాసు వత్తురు. (ఆ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు కోయంబత్తూరునుండి నిన్న ఉదయం వచ్చిరి.

దక్షోద్ధారక కే. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు నిన్న ఉదయం కూనూరునుండి వచ్చి రాత్రి తాడిపత్రికి కడ్డరుబోడ్డు సభకు చేరెనీరి.

డి. ఏస్. స్ట్రాడిగారు నిన్న రాత్రి కోయంబత్తూరునకు బోయిరి.

ఎఫ్. శ్రీనాథగారు బి. సి. ఎస్. ఉదకమండలమునండి నిన్న ఉదయం వచ్చి రాత్రి నాల్గైరు బోయిరి.

ఆంధ్రభిక్షుద్దరుబోడ్డు సమావేశము:—ఆంధ్రభిక్షురు బోడ్డు సమావేశము నిన్నటిదినము ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయమున గూడెను. తత్సభకై, విచ్చేసిన దక్షోద్ధారక కానాథుని నాగేశ్వరరావు, దేవభక్త వెంకటప్పయ్య, గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, వేమూరి నారాయణమూర్తిగార్లు, నిన్నరాత్రి బొంబాయిమొయిలలో తాడిపత్రికి వడలిరి.

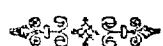
ఎన్నికల ప్రచారము:—కాంగ్రెసు సభ:—నారాయణ మొదటిది చంగాంబజారులో శ్రీరంగనాథస్వామి వసంత మండపమునందు శేపు 15 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు బహిరంగసభ జరుగును. ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, ఎస్. సత్యమూర్తి, కల్యాణసుందరం మొదలూరు, సాని వెంకటాచలంపెట్టి, మున్న పవారలు ఎన్నికలగూర్చి ఉపన్యసించెదరు.

బంగారు మెడి వగైరా
నిలం నోటిను

తిరుమల తిరుపతి వగయిరా దేవస్థానములలో 1926 వ సం॥ ఏప్రిల్ నెల మొదలు 1926 వ సం॥ మే నెలవరకు వచ్చిన బంగారు వగయిరా వస్తువులు యాదిగువ కనుపరచిన వాటిని 1926 వ సం॥ జూన్ నెల 21 వ తేదీ సోమవారం వగలు 12 ఘంటలు మొదలు తిరుపతి దేవస్థానం ఖజానావద్ద ఆదినమున్ను తరువాత యేలం పూర్తియ్యేవరకు ప్రతిదినము అదేవేళకు ప్రారంభించి యేలం చేయబడును. యేలంలో నవాలుచేయకొరువారు దేవస్థానం కచ్చేరిలో ముందుగా రూ 100-0-0 యలు ధరావత్తుకట్టి యేలంలో నవాలు చేయవలసినది. యేలములో నవాలు ఖామూరచబడిన విషయమును గురించి శ్రీవిచారణకర్తలువారి మంజూరు ఉత్తరపు సాదరైన తేదీ లగాయతు 30 దినములలోపల నవాలు మొత్తమును చెల్లించి లాట్లను పుచ్చుకోవలయును. అట్లు వాయిదాలలోపల తీసుకొననియెడల వాయిదా మీరిన తేదీ లగాయతు 30 దినములవరకు సదరు లాట్లను, అమానత్తులో పుంచడమగును. అట్టి రోజులకు దినం 1-కి లాటు 1-కి రూ 2 యలు రెండుహాసాయలు ఒకమాస చెల్లించి లాట్లు పుచ్చుకోవలయును. అందుకు తప్పినయెడల సదరు లాట్లను మరుయేలం చేయించి అందుచే దేవస్థానమునకు కలిగే నష్టమును క్రమక్రమము అల్ సవాలుదారువద్దనుంచి వసూలు చేయబడును.

(1) బంగారు ధపా 1-కి 80 తులములవంతున	తు	1595
(2) బంగారు నాణ్యములు లాటుగా రకములు		3
(3) వెండి ధపాకు 1000 తులములవంతున	తు	8897
(4) వెండి నాణ్యములు లాటుగా రకములు		3
(5) హాళిరుపాయలు	రూ	2862
(6) కేగడరూపాయలు ధపాకు 1000 వంతున	రూ	8521
(7) కేగడపైసాలు వకలాటుగా	రూ	489
(8) తాంబ్రము వకలాటుగా	శేర్లు	1725
(9) రాగివగైరా పాత్రలు వకలాటుగా	శేర్లు	802
(10) వస్త్రములు వగైరాలు		
(11) కర్పూరమువగైరా జినికె చిల్లరసామానులు		
దేవస్థానం ఆఫీసు తిరుపతి 10-6-26	ప్ర యా గ దా స జీ విచారిణకర్తలువారు.	

నోటిను
అవంతపురం జిల్లా కోర్టులో కల్యాణా దుగ్గం తాలూకా కంబూరు గ్రామం లోటు భిమప్పకుమార్లు మయినర్లు తిమ్మప్ప నాడుమంతు భీమప్పకుమార్లు, మేనమామ చిన్న నాడుమంతుగారి యనుగా యండుటకు అట్టి పాఖలు జేయునాడు 25-6-26 తేదీను వాయిదా వేసియున్నాడు.
ముం. సా.రా.య.రా.ధాపు, వశీలు.

అందుచే ప్రభుత్వ దృక్పథము ననుసరించి
కాంగ్రెసు కార్యక్రమము మూర్ఖుడెందు చుండును.

నయమున ప్రభుత్వదృష్టి ఎటుల మారునో జ్యోతిషము జెప్పట కెటుల సాధ్యమను? కాంగ్రెసుపక్షమువారు కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటకు పట్టుదల జూపెదరు. అంతయు గాని, కాంగ్రెసు కార్యక్రమము మారునని గాని మారదనిగాని హామీ పడజాలరు. హామీ పడినను ప్రయోజన మేమి? కాంగ్రెసు సభవారు వెనుకటి నిర్ణయమును మార్చినను తాముమాత్రము మారమని ఏ కాంగ్రెసుసభ్యుడయినను జెప్పట పాడియగునా? స్వపరిపాలనము లభించినను నిరోధకార్యక్రమమును కొనసాగించువారుందురా? కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాంగ్రెసుభక్తులు. కాంగ్రెసు మాత విధించిన చొప్పున నడుచువారు. ఇదియే వారు చెలువగల విషయము. కాంగ్రెసు విధానమునకు బద్ధు డగుటయే కాంగ్రెసుభక్తునిధర్మము కాంగ్రెసుపక్షమువారి ధర్మమును గూర్చి సందేహముండుటకే వీలులేదు. ఇందు వ్యక్తులకు సంబంధించినవిషయ మేమియులేదు. స్వాభిప్రాయములను పలువురు పలు విధములు గతెలుపవచ్చును. కాని ప్రజాప్రతినిధులెల్లరును గూడి నిర్ణయించునదియే దేశమునకు ప్రమాణము. వ్యక్తులయభిప్రాయము లెటులున్నను సబర్మతీ సమావేశ మిటీవల ప్రజాభిప్రాయమునే స్థిరపరచెను. అట్టితరి అసాంగ్రెసుసభ ప్రజాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించు సని సంశయించుట కేమి కారణ ముండును? వివిధప్రాంతములనుండి విచ్చేసెడి ప్రతినిధులే ప్రజాభిప్రాయమును ప్రతిఫలించ జేయలేనియెడల, ఇంకొకవిధమున ప్రజాభిప్రాయము సువ్యక్తముగుట కవకాశము లేదు. కాంగ్రెసు సంస్థయందనేక లోపములుండవచ్చును. మానవనిర్మితసంస్థలలో దేనియందు లోపములు లేకుండును? కాని, అంతకన్నను ఎక్కుడు ప్రాతినిధ్యము గల సభ లేనపుడు, కాంగ్రెసు నిర్ణయములను గౌరవించుట భారతీయుల పరమధర్మము గాదా? లేనిపోని సందేహములను లేవనెత్తుట కిదియూ సమయము? సందేహ మేర్పడుట కవకాశమే లేదని చెలిపియుంటిమి. ఇప్పుడు జరుగవలసినది ప్రజాబోధము. కాంగ్రెసుపక్ష ప్రతినిధులచే శాసనసభలను నింపు లెటులను ప్రశ్న దప్ప వేరు ప్రశ్న యుదయింప జాలదు. ఇంపునిమిత్తమై సంతతకృషి సలుపునెడల, కాంగ్రెసు పక్ష విజయముగూర్చి అనుమాన ముండజాలదు. కాంగ్రెసుపట్ల ప్రజలకు దృఢవిశ్వాసము గల దనుట నిశ్చయము. దానికి భంగము కలుగకుండ రక్షించుట, కాంగ్రెసుప్రముఖుల ధర్మము. ఐకమత్యముతో కృషి జరుగవలయును. కాంగ్రెసుపక్షమున కే కారణముచేతనయినను టటమిగల్గిచో, కాంగ్రెసు గౌరవమునకు తీరని నష్టము గలుగును. కార్యావసర మేర్పడినపుడు, వివాదములను సిద్ధాంతరాధాంతములును ప్రయోజనకరములుగావు. తీరిక సమయములలో వీని కెట్టితావున్నను, ఎన్నికలు నాల్గునెలలలో జరుగనున్నపుడు, కాంగ్రెసు ప్రచారము సల్పుటకై నడుముగట్టుటయే ఆంధ్రప్రముఖుల కర్తవ్యము. ద్రవిడదేశమునందు, కాంగ్రెసు ప్రచారము దీక్షతో జరుగుచున్నది. ఆంధ్రదేశము నందుగూడ సంతతప్రచారము జరుగుటావశ్యకము. కాంగ్రెసుసభ శాసనసభాబహిష్కారమును విధించి

నపుడు, ఆంధ్రదేశము నిరుపమానముగు కార్యోత్సాహమును జూపిననంగతి, సర్వజనవిదితము. కాంగ్రెసుసభ శాసనసభాప్రవేశమును విధించినపుడు నైతము, ఆంధ్రదేశ మప్పటికన్నను నెక్కుడు పట్టుదలను జూపునని విశ్వసించెదము. కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును కొనసాగించుటలో నేమి, కాంగ్రెసు గౌరవమును కాపాడుటలో నేమి ఆంధ్రదేశము మొదటినుండియు చొరవజూపి ప్రసిద్ధిగాంచెను. బహిష్కారవాదులకును స్వరాజ్యపక్షమువారికిని వివాదములు చెలరేగి, కాంగ్రెసుపనుల కభ్యంతరము కలుగుచున్నపుడు, ఆంధ్రులే సంధి చేకూర్చుటకు ప్రయత్నించి విజయమొందిరి. అట్టి ఆంధ్రదేశీయులు నేడు కాంగ్రెసుకార్యక్రమ విజయమునకై పనిజేయుటకు వెనుకాడుదురా? ఆంధ్రతమిళరాష్ట్రములం దదృష్టవశమున హిందూమహమ్మదీయ సమన్వయేదు. బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర సమన్వయేనను, హద్దుదాటలేదు. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి నేవగించెడి జప్తీసు పక్షమువారు బ్రాహ్మణేతరుల రాజకీయాశయముల నేమాత్రము వ్యక్తపరచజాలరను సమ్మతము వ్యాపించియున్నది. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికై కృషిసలిపెడి జాతీయ సంస్థ కాంగ్రెసుసంస్థయే యని ఎల్ల రెరుంగుదురు. కాంగ్రెసును విడనాడి స్వరాజ్యసంపాదనకై ప్రయత్నము సలుపుట నేలవిడిచి సాముజేయుటయగును. అందుచే ప్రశాంతపరిస్థితుల మధ్య కృషి సలిపి కాంగ్రెసు విజయమునకై లోడ్డుడుటకు ఆంధ్రద్రవిడదేశముల కున్న అనుకూలావకాశములు మరియొక రాష్ట్రమునకు లేవని చెప్పవచ్చును. ఈ రెండు రాష్ట్రములును సాంఘిక మతకలహములతో నిండియున్న ఇతరరాష్ట్రములకు మార్గము జూపగలవు. అట్టిభాగ్యము ఆంధ్రదేశమునకు లభించుగాక!

బొంబాయిమిల్లు: టారిఫ్ బోర్డు

బొంబాయిమిల్లులస్థితిని విచారించుటకు మరియొక టారిఫ్ బోర్డు నియమింపబడెను. ఇందలి సభ్యుల నామములు వర్తకుల కెట్టి విశ్వాసము గలిగించునని దోచదు. నాయిసు ఇ. సి. యస్ గారధ్యక్షులు. పండిత కౌలుగారును యక. యస్. సుబ్బారావుగారును సభ్యులు. కౌలుగారుద్యోగులు. వీరిని పెక్కు విచారణసంఘములలో సభ్యులుగ నేర్పరుచుచున్నారుగాని వీరికిగల ప్రత్యేకార్హత ఏదియో తెలియదు. సుబ్బారావుగారు కళాశాలాధ్యక్షులయినను వాణిజ్య వ్యవహారములందు వీరి కేమాత్రము పరిజ్ఞానముగలదో దేశమునకు తెలియదు. విచారణోద్దేశ్యములందు మిల్లుల వస్త్రుపరిశ్రమ ఖీణించుటకు గల కారణముల సరయవలయునని కలదు. ఇతరదేశముల పోటీ ఎంతవరకు కారణమనియు మిల్లులకు రక్షణయవసరమాయనియు అవసరమగుచో ఏతరునరక్షణము నొసగవలయుననియు ప్రశ్నలు గలవు. ఈ ప్రశ్నలగూర్చి విచారణసంఘమువా రెట్టి నిర్ణయము గావించెదరో తెలియదుగాని, మిల్లుల యజమానులకు ప్రభుత్వమువారిచ్చిన జవాబుమాత్రము మిక్కిలి నిరుత్సాహకారణ మగుచున్నది. జపాను పోటీవలన, దేశీయ వస్త్రుపరిశ్రమ ఖీణించుచున్న దని, మిల్లుయజమానులు సహేతుకముగ చెలిపియుండిరి. అంతర్జాతీయ కార్మికసమావేశ తీర్మానములను హిందూదేశము

అంగీకరించి, తదనుగుణ్యముగ పనిజేయవలసిన గంటలను తగ్గించెను. స్త్రీలచే రాత్రికాలములందు ఘాతకరీలలో పనిచేయింప గూడదను నియమమును హిందూదేశము పాటించెను. కాని జపాను దేశము వాషింగుటను సమావేశ తీర్మానములను మూలద్రోసెను. హిందూదేశము మర్యాదగ ప్రవర్తించినందుకు నష్టపడవలసి వచ్చుచున్నది. ఇండియా ప్రభుత్వమువా రీవిషయమై జవాబిచ్చుచు వాషింగుటను సమావేశ తీర్మానములను కొనసాగింపవలసిన బాధ్యత జపానుపై లేదనియు, ఇయ్యది ఐచ్ఛికమనియు, సూచించిరి. అందుచే హిందూదేశ పరిశ్రమను రక్షించు నిమిత్తము జపానుపై సుంకములను విధించుటకు, తా మంగీకరింప జాలమని, ప్రభుత్వమువారు స్పష్టముగ చెల్లుచున్నారు. అందుచే విచారణసంఘమువా రొకవేళ జపాను పోటీవలన దేశీయవస్త్రుపరిశ్రమ ఖీణించెననియు, అందుచే జపాను వస్త్రములపై సుంకములను విధింపవలయు ననియు నిర్ణయించినను ప్రభుత్వమువారు ఆసీని చర్యదీసికొనరు. ఉభయదేశములమధ్య గల ఒడంబడిక కిది విరుద్ధమని తెలుపుటచే, ఈ విషయమై ఎట్టి యాశ యుండజాలదు. అట్టితరి, యీవిచారణవలన ఫల మేముండునో తెలియకున్నది. శుష్కసానుభూతివలన ప్రయోజనముండదు. ఇతరవిధమున సంతక్షణగావించినను విశేషఫలముండదు. మరియొకముఖ్య విషయము విచారణాంశములలో గనుపింపదు. మిల్లు కూలీలకు వేతనాది సౌకర్యములు తక్కువయనియు జీవయాత్ర గడపుకొనుటకు తగిన వీళ్లు లేవనియు ఇటీవల మొరలు వినిపించెను. మిల్లుకూలీలు సమ్మెకట్టిరి. ఈ విషయమునుగూడ విచారించుట యవసరము. మిల్లు యజమానులును కూలీలును కలసి పాటుబడినగాని మిల్లుపరిశ్రమను రక్షింప వీలుండదు. ఏవిధమున జూచినను టారిఫ్ బోర్డువిచారణ ప్రయోజనరహిత మని తోచును.

బెంగాలురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘము:

హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడిక బెంగాలురాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమువారు నేన్ గుప్తగారి తీర్మానము సంగీకరించి, అసాంగ్రెసు సభవరకు హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడికను కదలించకుండుటకు సమ్మతించుట శుభచిహ్నము. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు గూడ తాత్కాలికావేశముచే ఒడంబడికను రద్దుజేయవలదనియు, దేశబంధుదాసుగారి క్షీర్ని మలిసరఫరవలదనియు వేడుకొనుచు సందేశ మంపిరి. జె. ఛాదరీ గారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన యక్రమసభవారి నిర్ణయమును రాష్ట్రీయసంఘమువారు ప్రోసివైచిరి. అయినను, హిందూమహమ్మదీయ ఒడంబడిక విషయమై భిన్నాభిప్రాయముగల హిందువులు పలువురు గలరని విదితమయ్యెను. అందుచే ఉభయసంఘముల సఖ్యమునకై విశేషకృషి జరిగినగాని, భావ్యభివృద్ధికవకాశ ముండదు. కలకత్తా కార్పరేషనులో మహమ్మదీయ సభ్యులు రాజీనామానిచ్చుటయు, మహమ్మదీయ మసీదులయొద్ద మేళము గురించి ప్రభుత్వ తీర్మానమును గజ్ నావీగారు నిరసించుటయు, మరింత విషమస్థితిని చెచ్చిపెట్టుచున్నది. హిందువు లిచ్చెదమన్న సౌకర్యములకన్నను, ప్రభుత్వమువారు మహమ్మదీయలకు తక్కువసౌకర్య

మునిచ్చిరనిమాత్రము, గవ్వనవిగారు ఒప్పుకొనిరి. ఇకనయినను, తాంతిసఖ్యముల యావశ్యకతను గ్రహించి, హిందువులును మహమ్మదీయులును చేతుల గలుపుచో, స్వరాజ్యసిద్ధి నేరను ఆటంక పరుప జాలరు.

రాజమండ్రి మ్యూనిసిపాలిటీ సభ: కల్లుగీత
 మ్యూనిసిపల్ సరిహద్దులలోని గల తాటి చెట్లను కల్లుగీతకు ఇచారా కీయగూడదని రాజమండ్రి మ్యూనిసిపలు సంఘమువారు తీర్మానించి నటుల గతసంచికలో ప్రచురింపబడెను. ఇందుకు మ్యూనిసిపలు సంఘమువారిని మనఃస్ఫూర్తిగ సభిసం దించెదము. మిగిలిన మ్యూనిసిపలు సంఘములకు రాజమండ్రి సంఘము సరియగు మార్గము జూపుచున్నది. స్థానిక సంఘ నిర్ణయములతో తరుచుగ జోక్యము కలుగజేసి కొనెడి మృత్తివర్గమువారు ఈమా రయినను జోక్యము కలుగజేయకపోవలెనుట మేలు. ప్రజల ప్రయత్నములకు ప్రభుత్వమువారు తోడ్పడుచో మధ్యపాననిషేధము అచిరకాలములో సఫలమగుట నిశ్చయము.

స్వరాజ్యవాదుల ఉద్యోగ స్వీకారము

టి. సి. గోస్వామిగారి ఆభిప్రాయములు
 పిల్లం, జూన్ 12:— కొన్ని పద్ధతులపై దొరతనముతో పక్షమునకు రాజీ మదనమొక కొన్ని ఉద్యోగముల స్వరాజ్యవాదులు స్వీకరింపవచ్చు నని ఎన్నిక కార్యక్రమమున స్వరాజ్యవాదులు దృఢులయినది టి. సి. గోస్వామిగారు ఒక పత్రికా ప్రతినిధితో చెప్పిరి. గవర్నరుతో రాజీ గావించు కొనుట విషయమై టి. సి. గోస్వామిగారు నూతన ఆధారముగ చేసికొనవలయున అని గోస్వామిగారు పేర్కొనిరి (ఆ. ప్రె.)

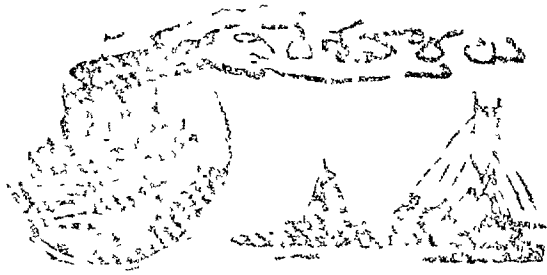
కలకత్తా ఆల్బర్టులు

రెంగాలు అసాము మార్వారి ఆగర్వాలు సమావేశము
 తీర్మానములు
 కలకత్తా, జూన్ 14:— టేటి సాయంత్రమున ప్రత్యేకముగ ఒకసభను ఆగర్వాలు మార్వారి ఆగర్వాలు సమావేశమున ఆగర్వారాను జూన్ గారు ఆధ్యక్షుల పరిపాలించిరి. కలకత్తా ఆల్బర్టుల ప్రజలకు ఢిల్లీ గవర్నరు సనియు, తాంతి సునిధి ముగ్ధానులకు దొరతనము పూనుకొనుట అత్యాచారమునని యు, దెనియెడ డిల్లీపు వ్యాపారమున కపారమున సప్తము ఛాటిల్లుననియు అభ్యర్థనలు పెట్టెను. ఆల్బర్టుల మార్వారి కెల్లరకు రుపాకల సుంపుకొనుటకు లైసెన్సు నీయవలయు నని యు, మిదుల యెదుట వాస్తవ్యుల గరించి యిట్టి బొంబుల ము గావించిన తీర్మానమును తీర్మానముగ ఖండించు తీర్మానములు గావించబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, జూన్ 12:— కాంగ్రెసు అధ్యక్షులగు శ్రీమతి సరోజినీదేవి కేటి వర్ధమానుమన కిచ్చుటకు వచ్చెను. (ఆ. ప్రె.)

రైలు రేటు సలహా కమిటీ

కార్యనానము కలకత్తాలో స్థాపించబడును
 సిల్క్, జూన్ 12:— జూన్ 16-వ తేది మొదలు రైలురేటు సలహా కమిటీ కార్యనానము సిల్క్యందు మూడు బడుననియు, జూన్ 17-వ తేది మొదలు కలకత్తాయందు స్థాపించబడుననియు తెలియపన్నది. (ఆ. ప్రె.)

జాతి సమితి

బైజిలు ప్రతినిధి రాజీనామా

స్పెయిను వైఖరి

జనీవా, జూన్ 10:— జాతిసమితి సభనుండి బ్రాస్సిలు గారి రాజీనామాను బైజిలు ప్రతినిధి దాఖలు జేసెను. ఇట్లు బైజిలు జాతిసమితి సభ్యత్వమును మానుకొనె ననుకొనరాదు.

స్పెయిను వైఖరి

స్పెయినుకు కాశ్యకస్థానము నిచ్చునరకు జాతిసమితి సభ ఎన్నికలను పాల్గొనవలె.

బైజిలు హక్కు

జనీవా, జూన్ 11:— జాతిసమితి సభాధ్యక్షుడు ఆశ్చర్యమున విచారమున దెయిజేసెను అంత మునిషిహాయిజేది యు లేదని చాంబర్లెనుగా రనటచే కొంత తృప్తి గొనెది. మరి కొందరి బైజిలును రాజీనామా నుపసంహరించుకొనవలెనని గోరిరి.

స్పెయిను జాతిసమితి ఒడంబడిక నాలవ నూత్రము యొక్క సవరణను అంగీకరించునని స్పెయిను ప్రతినిధి దెయిజే ఆందోళనను తృప్తిగనెన్నది. చాంబర్లెనుగా ర స్పెయినును ఆశీ నందించిరి.

సామ్రాజ్యములో పండ్లను పండించుట

రుగ్బీ, జూన్ 10:— సామ్రాజ్యములోనే పండ్లను పండించి సామ్రాజ్యములోనే కొని యుపయోగించి విదేశములనుండి పండ్లను వాడకుండ సామ్రాజ్యములోనే పండ్లను పండించి పట్టు జేయుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

కీ. శ్రీ స్త్రీ వేస్ట్ ప్రభువు

లండన్, జూన్ 10:— స్త్రీ వేస్ట్ ప్రభువు చనిపోయె ను. డిల్లీపు సామ్రాజ్యమును ప్రదర్శనమున వెంట్లీలో ఏర్పాటు జేసినవారిలో ముఖ్యులు. మాలేటీట్సు సిలోనులో రబ్బరు నిబంధనలను జేసినది. డిల్లీపును రబ్బరు పరిశ్రమను నిలబెట్టిరి. యుద్ధసమయమున మంచుగుండు సప్లయలో మంచిపని జేసిరి. తాత్కాలిక యుద్ధవిరామములను, తరువాత వైఖ్యములను చీర్చివేయు సంఘమునకు పునర్నిర్మాణ సంఘమునకు అగ్ర్యక్షులుగ నుండిరి:

సర్ జార్జి బ్యాగ్

లండన్, జూన్ 10:— సర్ జార్జి బ్యాగ్ గారికి సార్వభౌమదు దర్శన మొసగెను.

చీనాలో ఉప్పుపన్ను

పరిపాలనాధికారము

రుగ్బీ, జూన్ 10:— టీవ్వింగులో సైనిక ప్రభుత్వము యకులు ఉప్పు పరిపాలనాధికారమును స్వాధీనముజేసికొనుటచే కలచర మదయించెను. టీవ్వింగ్ సైన్యాధికారులు తిన్నగ తమ కే పన్నులను గట్టలేనని ఉప్పు వర్తకులను నిర్బంధపెట్టుచున్నారనియు కామిస్సునభ్యంత్ర లాకరు ల్యాంప్స్ గారు దెయిజేసిరి. అధికారులు ఖాయముగ దెలుపకున్నను టీవ్వింగున క్రమరాజ్యాంగ పాలనము సైన్యాధికారుల హస్తగతమునకు నిజమైయుండనోపనిరి. ఋణము ఒడంబడికకు వీరిచర్య కడు విరుద్ధమగున్నది. ఇంతవరకు ఆక్షేపాలు రాదుబారములు కింగులో కేంద్ర ప్రభుత్వము ఏర్పడకపోవుటచే వ్యర్థమైనది.

అంగ్లాంతము ఒడంబడికలను మన్నించునటుల జేయుటకు ఏమిజేయవలెనని డిల్లీపు ప్రభుత్వమువారు అభ్యర్థించుచున్నారు. డిల్లీపు ప్రజల ఆశయములకు భంగములేకుండ జేయవలెనని డిల్లీపు మంత్రికి కబురంపుచున్నారు.

లిబరలు పక్షములో చీలిక

రీడింగు ప్రభువు సఖ్యతను కుదుర్చుట

లండన్, జూన్ 8:— రీడింగు ప్రభువు లిబరలు పక్షము వారిలో చీలికను అంతరింపజేసి అందరికిని సయోద్ధానముగ జేయు ప్రయత్నించెదరట. హిందువులపై మతచిక్కులను సడలించి సఖ్యత గుడర్చుగల రీడింగు ప్రభున కిది పిల్లలు అనుకొను ఆటవలెనుండునట.

లండనునుండి బగ్గాడుకు మోటారుపయనము

లండన్, జూన్ 7:— ఒకచానలు, బాస్పరనులను దాటుటకుతప్ప ఇతరపనులకు లండనునుండి బగ్గాడుకు మోటారులో బోవుటకు ప్రయత్నించుచున్నాడు.

విల్లింగ్డ్ ప్రభువు

కనడా గవర్నరుజనరలు

మాంట్రీయల్, జూన్ 8:— విల్లింగ్డ్ ప్రభువు కనడాకు గవర్నరు జనరలుగ నియమించుట కనడావారికందరకును సంతృప్తిగ నున్నది. కనడా ప్రభుత్వమునకు కనడావ్యక్తి నీయమించిన బాగుండుననిరని ఇపుడు రహస్యము బయల్పడినది. సర్ రాబర్టు బోర్డెన్ గారి పేరునుగూడ నూచించెదరట. కాని ఇదే సాధ్యమగు ఏర్పడిపోయి తరతరములవరకు కనడావ్యక్తులే నియమించబడుదురను భయముతో గ్రేటు బ్రిటను అంగీకరించలేదు. డొమినియను లండనును ఆట్టిమార్పు గావలెనన్న పుడు అయ్యది సాధ్యమగునటుల జేయవచ్చునని ఆమెకిగా రనిరి.

కనడావారు విల్లింగ్డ్ ప్రభువునుగూర్చి ఏమని తలంచెదరా? కనుగొనుటకు చీనాకు అతనిని ప్రత్యేకముగ ఈయద్దేశ్యముతో కనడానుండా బంపిరి. ఆతనియందు అందరికిని అనుకూలాభిప్రాయము గల్గునటుల ప్రవర్తించిరని అందుచే లింగు ప్రభువు స్థానే నియమించబడుటకు వీలైనది. బ్రిటనులోనున్న ప్రముఖులందరూ ఈపదవిని గావలెనని ఆక్షేపించెదరట.

కొరియాలో కుట్ర

జపానుపోలీసు బయటపెట్టుట

సియోలు, జూన్ 7:— ప్రాతచక్రవర్తి శ్రాద్ధము సమయమునకొరియా స్వాతంత్ర్యమునసాధించుటకు కుట్రనుబన్నిరని జపానుపోలీసు కనుగొనెను. 300 మందిని అరస్టు జేసిరట.

వైమానిక రక్షణము

ప్రజోత్సాహమును గలుగజేయు ప్రయత్నములు
 లండన్, జూన్ 8:— ప్రజలకు వైమానిక ప్రచారములో ఉత్సాహము లేకపోవుటచే తృప్తికరముగ లేదనియు అందుచే యభివృద్ధి చేయుటకు ప్రయత్నించవలెనని వైమానిక ప్రచారక సంఘమువారు ఇతర వైమానిక సంస్థలతో ఆలోచించుచున్నారు.

పదచ్యుతులగు జర్మనుపాలకులు

ఆస్తిని వశపరుచుకొను సమస్య

బెర్లిను, జూన్ 10:— ఆస్తిని వశపరుచుకొని దీనికి పరిహారము నీయకపోవుట శాస్త్రవిరుద్ధము. రాజ్యాంగవిధానమునకు వ్యతిరేకమని డాక్టరు మార్క్సిగారు ఒకబిల్లును విధి ప్రాగుసభలో ప్రవేశపెట్టిరి. ప్రజలు పరిహారము లేకుండ వశపరుచుకొనవలెనని ప్రభుత్వమువారే భారమును వహించి పరిహారము నీయవలెననిరి.

ప్రభుత్వపక్షము తరఫున ఒక సభ్యుడు దీనిననువదించెను. పరిహారములేకుండ ఆస్తిని స్వాధీనము జేసికొనరాదని హిండిబర్గ్ గారు రనుట పక్షపాతముగ నున్నదనియు సోషలిస్టు మల్లిసు అను నాతడాక్షేపించ హిండిబర్గ్ గారు రాజ్యాంగ విధానమునకు విరుద్ధముగ ప్రవర్తించలేదని మార్క్సిగారు బదులిచ్చిరి. ఆతనివైఖరితో ప్రభుత్వపక్షమువారు రందరును వీక్షింపవలెననిరి. నెంటరుపక్షమువారుగూడ సమ్మతించలేదనిరి. డాక్టరు మార్క్సిగారు ప్రవేశపెట్టిన కాంప్రమిజ్ బిల్లును జూడిషులు కమిటీ కంపిరి.

బొగ్గుగనుల పనివాండ్రుల తగవు

సంధిప్రయత్నములు-క్రొత్తవిత్తు

గనుల పనివాండ్రుల ప్రకటనము

రుగ్గి, జూన్ 11:—ప్రభుత్వమువారు బొగ్గు పరిశీలకులను పరిగా పరిమార్చుచున్నట్లు బూసుకొనలేదని పార్లమెంటు కార్యకర్తలనువారి కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు మొదట తలపెట్టిన అభిశంసన తీర్మానమును మానుకొనదలచినది చెలియచున్నది. ఈ విషయమును చర్చించుటకు వచ్చే మంగళవారము ను నిశ్చయించిరి. ఆనాడు గనులశాఖకు సంబంధించిన మడింపులను చర్చించెదరు. అందుచే కార్యకర్తలనువారే తీర్మానము ప్రవేశపెట్టవలెనని ఆలోచించనక్కరలేదు. అభిశంసన తీర్మానమును బోలు ఏ తీర్మానమును చలపెట్టినను పంపనరదూకులు ప్రారంభమగుననుచున్నారు. దీనివలన వ్యవహారము చురుకైనగ పరిమార్చుమగుటకు బహు సుమిత కష్టమేర్పడుననుచున్నారు.

ప్రభుత్వము జోక్యము కలుగజేసికొనవలెననుట

రుగ్గి, జూన్ 11:—ప్రభుత్వమువారు జోక్యము కలుగజేసికొని వ్యవహారమును పరిమార్చుమగుటకు ముందు వడిచుడుడు రాకుండ వేతనములను మరితరసంగతులను సర్దుబాటుచేయుటకును ఏర్పాటులను జేయవలెనని గనులసంఘమువారు గోరుచున్నారు.

ఈ ప్రకటనముయొక్క అసలు భావమేదో, స్పష్టముగ చెలియకున్నను భావములను గనుగొనుటకు ఇట్లు జేసికొనుచున్నారు. ఇది ఎంతవరకు సమంజసమోయని కార్యకర్తలనువారు ఆలోచించెదరు. మంగళవారము భగ్నమైన ఏర్పాటులకంటె మంచి ఏర్పాటులను రాయవారములను ప్రారంభించుటకు కనిపెట్టి జూచుచున్నారు.

అధినివేశమంత్రియభిప్రాయము

గనులపనివాండ్రుల తగవునుగూర్చి బర్మింగ్ హామలో చర్చించుచు అధినివేశముల మంత్రి కర్మలు అమెరిగార్ట్లుజెప్పిరి. ఈభయపక్షములవారు గోరుచున్నది సరియయినదే. పరిశ్రమను నష్టముతో సాగించువారము గామని యజమానులుజెప్పట సమంజసముగ నేయున్నది. గనులపనివాండ్రు ఎక్కువగోరిన ప్రజల సానుభూతిని గోల్పోయెదరు. కాని గనులపనివాండ్రు పరిశ్రమలు బాగుగ పనిచేయుటకు ప్రమాణముగ వేతనములవద్దతియొకటి యుండవలెనని గోరుచున్న సంగతి సరి అయినదే తప్పలేదు. వీరివాదముతప్ప, వారివాదము సరియయినదా యనువిషయముగాను. పరస్పర విరుద్ధముతో గూడుకొన్న ఈ తగవుయొక్క సిద్ధాంతమును నిర్ణయించుచునున్నదనిరి.

ప్రభుత్వధర్మము

యాదవమంత్రి ఈవస్తుగూర్చి నడిచిరి. ప్రభుత్వమువారి తగవులో దిగకుండ విచ్చుకుండుటయే వారిధర్మము. కాని గనులపనివాండ్రులకు, యజమానుల ప్రతినిధులను రాజీకి సమావేశపరచవలెను. స్నేహాభిప్రాయములను అనుకూలముగ పరిమార్చుమగుటకు తోడ్పడవలెను. ఎక్కువగంటలు పనిచేయుటవలన వ్యవహారము కుదురవచ్చును. ప్రతిదినము 7 గంటలకంటె ఎక్కువగ పనిచేయవలెనని కాసనమును జేయవలెననిరి. తాత్కాలికముగ తగ్గువేతనముల నియమలెను.

ఇండియాలో నైతికశిక్షణము లేదు

రోనాల్డు మే ప్రభుని విచారము

లండన్, జూన్ 7:—ఇండియాలో శాశ్వతములను ఉన్నతపాఠశాలలందు నైతికమత శిక్షణములేదని రోనాల్డు మే ప్రభువు కలఃత్వాబోధి అగ్నిధర్మమిను వార్షికసమావేశమున చెలిపిరి.

పూర్వాయ పరాయములను పొందువులు అత్యాచారతతో క్రొత్తవరకు ప్రచారముచే నెలకొల్పబడు విద్యార్థి వసతి గృహములందు తలుపులును కీర్తులును ప్రయత్నించెదరనియు, అంగ్లాసాదర్శి రత్నములు మంచిపనిని జేయుచున్నారనియు ముఖ్యుగ భాగ్యశయులను విషయమైన వేదశాస్త్రమువారనియు పియర్స్ గా రనిరి.

రిప్పల ప్రతిపత్తి

పార్లమెంటు, స్పెయిను నిర్ణయించుట

పార్లమెంటు, జూన్ 12:—మరాఠీచర్య సంవర్ధమున (పెంచి పార్లమెంటులో రిప్పల ప్రతిపత్తిని నిర్ణయించుటకు అంతర్జాతీయసభను సమావేశపరచ వనగరము లేదనియు ఒడంబడికలచే ప్రాంసు, స్పెయినులను ఇది సంగక్షక రాజ్యముగ చేర్చదెననియు వీరబాట నాగరకమును గాపాడుటకు కలసి పనిచేయుటకు ఏకమైననియు సంధి కుదిరెననియు అందుచే అంతర్జాతీయసమావేశమునకు సబబు కనిపించదనియు బ్రియండుగారు ప్రకటించిరి.

ఇండియాను హాకీసంఘము

క్రైస్టు చర్చి, జూన్ 12:—ఇండియాను హాకీసంఘము వారు క్యాంటన్మెంట్ హాకీ సంఘమును రెండుగోలులు జేసి ఓడించిరి.

గనులను ప్రభుత్వము స్వాధీనము

జేసికొనవలెననుట

మూడవ అంతర్జాతీయ

కన్వూనిస్టు వర్గమువారి సలహా

లండన్, జూన్ 9:—గనుల పనివాండ్రులకు రైతులను జనసామాన్యమును సహాయముగ తోడ్పాటుజేయవలెను. సమైక్యజైన గనుల పనివాండ్రు బ్రిటిషు కన్వూనిస్టులను వారు సహాయము చేయవలెను. స్వీయరక్షకాగ్ధులు సమైక్య అంతరింప జేయుటకు ఏర్పడుసంభములను ప్రతిపాటులగు ఏర్పాటులను జేయవలెను. గనులను ప్రభుత్వమువారు స్వాధీనము జేసికొని పనిని సాగించవలెనని గోరువలెనని వారిపై పనివాండ్రులకు పరిశీలనాధికార ముండవలెను. ప్రస్తుతమందున్న బ్రిట్ యూనియను నాయకులను త్రోసి రాజుచేయవలెను. సమైక్యసమయమున బ్రిటిషు కన్వూనిస్టువర్గమువారు జూనినైట్లని అంతర్జాతీయ కన్వూనిస్టులు అంగీకరించిరి.

జాతీయమితి సభానిర్మాణము

బ్రెజిలు, స్పెయిను మాక్కులు

రుగ్గి, జూన్ 11:—నిన్నటిదినము జాతీయమితి సభలో జనీతాలో, అసెంబ్లీవారు జాతీయమితిసభకు శాశ్వతేతరసభ్యులను ఎన్నుకొనునిబంధనలను జేయుటకు అధికారముండవలెనని జేసిన సవరణ నంగీకరించిన స్పెయిను, పరిశీలని మగల తాము ఎన్నికలను ప్రయత్నించుననిరి. బ్రెజిలుగూడ శాశ్వతేతరసభ్యత్వము వహించెదట. జాతీయమితి సభ్యత్వమునుగూర్చి ఏమియు నిశ్చయముగ జేయలేదు.

ఈ ప్రకటనలవలన చాలమంది విచారించిరి. జాతీయమితిలో స్పెయిను గొప్పసహకారము జేసెనని చాచునట్లుగాను కొనియాడిరి. బ్రెజిలువిషయమైగూడ విచారమును దాపిరి.

జాతీయమితి సభ్యత్వమునకు జర్మనీకి ఆభ్యంతరము లేవ్వియులేవు బ్రెజిలుస్పెయినుపట్ల సానుభూతినిజూపి వారుజేసిన సేవను కొనియాడిరి.

బ్రిటిషుప్రతికలలో నేటియుదము మేభాషయులను ప్రకటించిరి.

ఆయుధములను దొంగిలించుట

చీనానావికుని శిక్షించుట

సింగపూరు, జూన్ 11—యూరపుకండి వచ్చుచున్న షాగమూడ పిల్లనిదొంగిలించు చీనానావికులు దొంగిలించు గ 53 పిస్తోళ్లను 28 పెట్టెల వందులను సానుగ్రహి దొంగ తనముగ గొనిపోవుచుండెనని అరెస్టుజేసి రెండు సంవత్సరములు కఠి శిక్షను విధించి పేము బెత్తనతో 24 డబ్బులను గొట్టింది. 500 డోలరుల జరిమానాను విధించిరి

మంత్రులను మరల ఎన్నుకొను చట్టము

లండన్, జూన్ 11:—ఒక ఉద్యోగము నెర్దానినైన స్వీకరించినపుడు గాని ఉద్యోగములు మారినపుడు గాని మంత్రులు మరల ఎన్నికలకు ప్రయత్నించునట్లుగా శాశ్వత చట్టమును మూడవసారి కామన్సు సభలో అంగీకరించిరి.

పైనిక నౌకానైమానిక దళములు

లండన్, జూన్ 11—ప్రస్తుత పరిశీలకులగు పైనిక నౌకాదళ నైమానికదళములను, కలుపుట మొందిగాదనియు, ఈ మామూలుగాను అత్యంత సహకారముతో పనిచేయవలెననియు చెలువుచున్నారు.

సోవియటు ప్రభుత్వము

సోమును బంపలేదనుట

లండన్, జూన్ 11:—సోవియటురాయవారి ఇట్లు చెలువుచున్నాడు:—కామన్సుసభలో, సమైక్యమితి సోవియటుప్రభుత్వమువారు సోమును బ్రియపనివాండ్రుల బంపుచున్నారనుకూట అసత్యము. క్రైలుబ్రియ సమైక్య బోషింపుటకు సోవియటుప్రభుత్వమువారు సోమును బంపిరన్నమాట అసత్యము.

బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ఆక్షేపణ

రుగ్గి, జూన్ 11:—రషియానుండి క్రైలుబ్రియను జేరిన సోమునుగూర్చి బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిన సోమును అసత్యమితిని జూచుజేరి. బ్రిటిషులలోకి సోవియటుప్రభుత్వమున కంటజేయబడును.

రషియానుండి వివిధసంఘములవారు గనులసంఘమునకు బంపుచున్న సోమునుగూర్చి మంత్రిచర్యమువారింను ఆలోచించునేయున్నారు.

బొగ్గులమై ఫెరారఫలితములు

లండన్, జూన్ 10:—బొగ్గులమైపై పరిశ్రమ అపార నష్టముపాలమవుచున్నది. గడలపనిచాచుగానుండ పనిలేనివారి సంఖ్య క్రిందవారము 100000 మంది

లంకామై, యాగ్మై వేతనపరిశ్రమలయములు చాలనష్టముతో పనిజేయుచున్నవి. అమెరికను ప్రతిని వాడు వారు ఒకవారమువిడిచి ఒకవారము పనిజేయుటకు నిశ్చయించుకొనినట్లు

క్రైలుపరిశ్రమలు చెనుచున్నవి ఉక్కు ఇనుము పరిశ్రమ పూర్తిగ ఆపిపోయినవన్నమాటే స్పష్టమగుటతో ఇప్పుడు ఒక మాడు కొలిమిలులోనే పనిజరుగుచున్నది. నాకా నిర్మాణాలను పరిశీల నిడించుచున్నది.

నల్లమందువ్యాపారము

భారత దేశపునల్లమందు ఎగుమతి నిర్బంధములు

రుగ్గి, జూన్ 11:—ఇండియా ప్రభుత్వమువారు ఇండియామంత్రి సభ్యునితో ఒక డౌవ ధోవమోగము నిమిత్తమే నల్ల మందును ఇండియానుండి ఇతరదేశములకు కొంచెముగ ఎగుమతిజేయవలెనని 10 సంవత్సరములవరకు ఆ నిరవ పూర్తిగ ఎగుమతి నెత్తివేయవలెనని నిశ్చయించినది ఇండియా కార్యాలయమువారు నిశ్చయించిరి

ఇండియా సామ్రాజ్యసభవారి సభ్యునితో ఇండియా ప్రభుత్వమువారి భావమును సాగించవలెనని కామన్సుసభలో మార్చి 8 తేదీ వింటర్ట్వ ప్రభువు చెలిపెను. ఎంతకాలము లో పూర్తిగ ఆపుజేసెదనో అప్పుడు చెలువలెను. నల్లమందును పండించువారి పరిశ్రమలను ఆలోచించి జేయవలసియుండెను. దీనికి ఒక మితి యుచునలేదు. ఇండియా స్టేటుకవుల్నిలువారు ఇండియా ప్రభుత్వము క్రొత్తవిధానము సంగీకరించిరి. మార్చి 16, 18 తేదీలను స్టేటు కవుల్నిలువారు, భారత సామ్రాజ్యసభ వారును ఆమోదించిరి ఈ పడేండ్ల పరిమితి ప్రకారము ఆఖరు ఎగుమతి 1935 తో జరుగును. 1927 నుండి ప్రారంభమగును. డౌవ ధోవమోగము ఏమి త్రమే బంపవలెను. ఈకాలమునందు దినముకి దేశములకు ప్రభుత్వమువారు నల్లమందును ప్రత్యక్షముగ విక్రయించు ఏర్పాటులను జేయవలెనను కలకత్తాలో కలములో అమ్ముటకు 1926 ఏప్రిలు 7 తేదీనుండి మొనరి.

కెడిల్బుక్ ముందరము

కర్ణాటకాని యుద్ధేయము

లండన్, జూన్ 9:—ఇంగ్లీషు రాజమందిరములలో ఉత్తరమండియగు కర్ణాటక ప్రాసాదమును అభివృద్ధిజేయు యు 70000 పౌలలను ఖర్చుపెట్టుటకు కర్ణాటకప్రభువు ఏర్పాటు జేసెనట. దీనిని ముందరమును పెంపొందిజేయుటకు ఖర్చుపెట్టవలెనని కర్ణాటకప్రభుని బాగ్య అనుసరించుచున్నాడను సమర్థు యుచుండెను. ఈసాధ్యున వాడిననుచు చాచుచేయుటకు ఖర్చుపెట్టవలెనని బాగ్యుల కర్ణాటకప్రభు భాగ్యుల లేవనెను ఇన్స్పెక్టరుగారు ఆసాధ్యమనియుచున్నట్లు ప్రకటించెను.

కలకత్తా, జూన్ 18 :—ఇదివరకు తలచినట్లు 15 మంది మహమ్మదీయ సభ్యులు డిప్యూటీ మేయరును విచారింపబడు తప్పులను చూపకయే సభను సేర్పరచివంతులకు రాజీనామాలు నిచ్చిరి. ఇంతి కొద్దిమంది ఉండియు ఏమిచేయజాల మని తెలిపిరి. (ఆ. ప్రె.)

బ్రాహ్మణులు హిందువులా?

ఆలిపూరు కేసులో న్యాయమూర్తి తీర్పు

రజనీనాథ రాయగారు శ్రీమతి కుమమారి బోనుగా చెకిని ఇతరులకును జరిగిన కేసునందు ఆలిపూరు సబార్డినేట్ జడ్జి పి. సి. దత్తగారు తీర్పు చెప్పిన బ్రాహ్మణులు హిందువులాయన విషయమై ఒక విషయపు నిర్ణయము గావించిరి. రజనీనాథ రాయగారి భార్య మరణించిన పిమ్మట వారి గృహమును ఆస్తిని కుమమారిబోను లలికరాయి, మాయదేవిగారు స్వాధీనపరచుకొని యుండిరి. రజనీనాథరాయగారు తన విల్లుందు తన కుమారుడగు రజనీనాథరాయగారికి ఆస్తియంతయు ఇచ్చిరి. రజనీనాథరాయగారు మరణించగానే, అతనిసోదరులు ఆస్తిని స్వాధీనపరచుకొనిరి. రజనీనాథరాయగారి కుమారులు మొదలు ఈ కేసు తెచ్చిరి. ప్రతివారును రజనీనాథరాయగారు హిందువులు కారనియు వారసత్వపు హక్కులను ఇండియన్ సెక్షన్ ను ఆప్ట ననుసరించి నిర్ణయింపబడవలయుననియు వాదించిరి. రజనీనాథరాయగారు తన చరాస్తి నంతయు తన భార్య కిచ్చి ప్రిరాస్తిని కుమారున కిచ్చెను. అందుపై రజనీనాథరాయగారి భార్య ఒక ఇల్లును అమ్మెను

రజనీనాథరాయగారు హిందువులా అను విషయమై న్యాయమూర్తి కొంతపరిశీలన మొనర్చిరి (బ్రాహ్మణులైనవారు హిందువులు కారని చెప్పబడు పీఠతదని కొన్ని ప్రామాణికములయందు తీర్పు చెప్పబడెను. 1878 సంవత్సరపు 3 వ చట్టము వనుసరించి రజనీనాథరాయగారి వివాహము జరిగెను. బ్రహ్మ పూజమునకు వీరు అధ్యక్షులుగ నుండిరి. హిందూమతసిద్ధాంతములను పునర్వ్యవస్థాపనమున నున్ననాటిపై వీరికి విశ్వాసము లేదు. బ్రాహ్మణులగుటకు నెప్పుడును ఆసక్తిచేరదు. యజ్ఞోపవీతమును తీసివేసిరి. ఒక క్రైస్తవునకు తనకుమార్తెను ఇచ్చి పెండ్లిచేసెను. తనభార్య కుంకుమబొట్టు పెట్టుకొనిగూడవని వాదించెను. కాని వీరు దుర్గాపూజ మంత్రము చేయుచుండిరి.

మద్రాసు అండ్ సదరన్ మరాటా
రైల్వే కంపెనీ లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇంకార్పొరేటు చేయబడినది)
ప్రకటన
31.3.1927 తో ఆంధ్రమున సంకీర్తనమునకు ట్రాఫిక్

అసంఖ్య అధ్యక్షులకు యిచ్చిన ప్రభువు దర్శనమిచ్చుట

ఉభయులును పరస్పరముగ సంప్రతించుట పూర్తి కాలేదు
(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ సెషన్లు సర్వీసు)

సిమ్లా, జూన్ 12:—బొంబాయియందు ఓడ దిగగనే అసంఖ్య అధ్యక్షులకు గౌరవనీయులైన వి. జే. పటేలుగారికి సం దర్శన మిచ్చిన యిచ్చిన ప్రభువు, తిరిగి మరియొకసారి పటేలు గారికి నిన్న దర్శనమిచ్చి వారితో చాలనేపు సంప్రతించెనని చెల్లియుచున్నది. సంప్రతించుట పూర్తికాలేదు. ఏ విషయములపై సంప్రతించుట జరుగుచున్నవో దెలుపవలసినదని గోర, రాజప్రతినిధిని తనకును జరుగుచున్న సంప్రతించుట రహస్యముగ నుండవలయు నని చెప్పి పటేలుగారు విషయముల దెల్పనిరాకరించిరి.

వైద్యరత్న. పండిత
డి. గోపాలాచార్యులు,
ఏ. వి. యస్, అండ్.
ఏ. యం. బి. గారి.
శుభగువటి
భృగువటి, ముజుల మూత్ర, మార్గముండి చిరు వలె ప్రవించుచుండెడి తెలుపు, పడుపు, ఎరుపు, నీరు చురుకు, బొట్టుబొట్టుగా మూత్రము నకు బోవుట, నరములు బిగియింపు మూత్రము వచ్చినట్లువుండుట, ఇటువంటి లక్షణముల గల శైగ్రోగముల బోగొట్టును. మాత్రముగ సంధించిన శైగ్రోగమును 28 గంటలకాలములో బోగొట్టును. బుడి 18 రు 6-12-0 ఆయుర్వేదాశ్రమము 151 గోవిందస్వామియని వీధి, బ్రాంచి. 183 బ్రాజ్ఞే, మద్రాసు.

అపూర్వ గ్రంథములు:
తగ్గింపు ధరలు
నాసికతోపాఖ్యానము:— శ్రీనాథకవి సార్వభౌముని బావమరిది చక్రవర్తి, దిగ్గి విరచితము. నెల 1.
ఉద్భటారాధ్య చరిత్రము:— వేదాంగ శాస్త్ర, రామలింగ విరచితము, ఉద్భటగురుచరిత్ర ప్రభాకరశాస్త్రిగారి పీఠికతో; నెల 1-0-0
కాలనిర్ణయచంద్రిక:— బుద్ధపల్లి-పీత రామశాస్త్రి విరచితమయిన ధర్మశాస్త్రగ్రంథము పంచాంగ కర్తలకు, ధర్మనిర్ణయములకు అమూల్యమైనది. 2 సంపుటములు ఒకముగ్గర సంపుటం 1 క రు 1-8-0.
శ్రీ కృష్ణభారతము:— శ్రీ కవిరాజు. శ్రీ పాద, కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారి కృతి. సగము ధర ప్రథమ సంపుటం (ఆది, సభా) 1-8-0, ద్వితీయసంపుట (ఆరణ్యం 1-8-0 తృతీయ (విరాటోద్యోగ) 1-8-0 హస్తినాపుర మహా కృష్ణము, కృష్ణానుహాత్యము, వేదాద్రి మహాకృష్ణము లలి తాంబూల పాఖ్యానము—బ్రహ్మనంద సంస్కృత, మొదలగు గ్రంథములుగూడ తక్కువధరలకు విక్రయించబడును. శేటలూగు ఉచితము. 3774

సరస్వతి కార్యాలయము,
జగ్గయ్యపేట, కృష్ణాజిల్లా.

అనవసర సంఘ వైషమ్యభయము

కొన్ని దినములనుండి హైదరాబాదు సికంద్రాబాదులలో గాక అన్ని జిల్లాలలో చూడకొంటూ వైషమ్యముల రగులగా, లు పుటకు గాను హిందువులు హైదరాబాదు వాస్తవ్యులగు వాడు ననాయకుగారి నాయకత్వమున రివాల్యూషను లాఠీలను తెప్పించి రను నసంతులు వ్యాపించుచున్నది. తరువాత ఇవి యిచ్చియు కష్టముకాకునాగు లాగి కొని రని మరియొక వచంతి బయలుదేరెను. విచారణ చేయగా ఈవచంతులకు మూలము లేదనియు, హిందువులు ఇట్టి వచంతులను ఎవరో అల్లరివాండ్లు వ్యాపింప చేయుచున్నారని అభిప్రాయపడుచున్నారనియు తెలియుచున్నది. హిందువుల సంవత్సరము గలిగినది. అదిగాక వారి అనమానములు క్రిందటి బుద్ధవారము వామననాయకుగారి ప్రాణమును తీయవలెనని చేయబడిన ప్రయత్నిములవలన ఎక్కువగుచున్నది.

అరబ్బీయుని అరెస్టు
నాండెడజిల్లావా డను అనామదుమన్ను రను ఒక అరబ్బీయుడు చాకుతో చెల్లి వామననాయకుగారిని బిచ్చెను. వరి మువ్వలుగ నీ టిలో దాగియుండిరి. కొంతకడవాసి ప్రక్కన పొవుచున్న కొరునాపి బానిస వామననాయకులేదనిగ్రహించి విడిచి పుచ్చెను వామననాయకుగారు తిరిగి వచ్చి సంగతి తెలియగా పోలీసు సహాయము గోరెను. కాండి పోలీసు సహాయ మియ్యబడెను. ఇంటిపద్ద ఒకపొలీసు రక్షకు నుండిరి. అరబ్బీయుడు నిన్న మధ్యాహ్నము అరెస్టు చేయబడెను. ఇక నేమగునో గాని అందరికిని ఆతురత క్లుప్తంగా నున్నది.
(మద్రాసు మెయిలు)

మందసా రాజాగారు గావించిన మహా ఘన కార్యము

పెద్దపులిని వేటాడిరి
(ఒక విశేషం)
మందసా, జూన్ 12:—వ్యాప్రాంతకు డగు మందసా రాజాగారు తొమ్మిది అడుగుల వాల్లంబులకు పొడవును, వాల్లు అడుగుల రెండు అంగుళముల యెత్తుగల పెద్ద పులిని వేటాడిరి. అయిదువేల అడుగుల యెత్తుగల మహాద్రగికోండయందు లెప్పి నెంటు రాజాగారి ధీమనకార్యమును గావించిరి. (తెలంగాణ)

కావలయును
పెకండ్రోగ్రేడ్, హయ్యర్ గ్రేడ్, లాయర్ గ్రేడ్ లైసెన్సెడ్ నవారును, స్కూల్ ట్రైనర్ క్యాండిడేట్లును మా బోర్డు పాఠశాలలకు ఉపాధ్యాయులుగా కావలయును. వేతనములు వారి వారి సామర్థ్యములను, యోగ్యతలనుబట్టి యియ్యబడును. దరఖాస్తుదారులు వారి వారి దరఖాస్తులను 30-6-26 వ తేదీ లోగా మా ఆఫీసుకు పంపించుకొనవలయును. గుమ్మడపు వెంకటరంగారావు, టి. ప్రెసిడెంటు. నందిగామ తా||కాబోర్డుఆఫీసు, నందిగామ, 1-6-26

గాంధీ దైవజ్ఞుడు
జాతకనామల లేక ప్రశ్న వ్రాయు కాలము తెలుపవలెను. భవిష్యత్తును గురించిన రీప్రశ్నలకు రు. 10-0 ప్రశ్న ప్రశ్నకు 0-4-0. ఒక సంవత్సర మన, వార్షికము వ్రాయు. రు. 2-0-0 వి. వి. చార్జి ప్రశ్నకము. ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరు త్తణి, 2699 (చిహ్నము)

జాబులు.

విశాఖపట్నం జిల్లా కో-ఆపరేటివ్

కాన్సరెన్సు

ఈనెల 29, 30 తేదీలలో ఆనకాపల్లి గ్రామమున వ. రా. శ్రీ ద్రిభు లక్ష్మీనగరిహం పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద విశాఖపట్నం జిల్లా కో-ఆపరేటివ్ కాన్సరెన్సు జరిపబడును. కాళీచయ నుల లక్ష్మీనారాయణ ప్రెసిడెంట్.

నెల్లూరు జిల్లా హిందీ భాషాభిమానుల సమావేశము

ఈ నెల 12, 13 తేదీలలో పల్లెపాడునందు నెల్లూరు జిల్లా సభలలో పాలు నెల్లూరు జిల్లా హిందీ భాషాభిమానుల సమావేశముగూడ జరుగును. రాష్ట్ర భాషాభిమానులెల్లరు విచ్చేయుదురుగాక.

భ. వే. సు. శగ.

నెల్లూరు 11-6-26

దాంట్ల.

శ్రీయుత వుప్పూటి శివయ్య అండు బ్రవర్తనవారు, అన్న ప్రదానము గావించిరి.

పాలకొల్లు వాస్తవ్యులు జాన మూలయ్యగారు సుమారు, రు. 800 మూడువందల రూపయలు భాతీయసోదరుల దీనులకు సమర్పించి వారి జీవితాన్ని సులభపరిచిరి.

రాజవోల తాలూకా మోరి జేవాంగసంఘమువారు ఈ నిరాధారలకు - వీరేశ్వర మై రు. 118-14-1 లు, చందా మూలముగా ప్రో. చేసిరి. బాధాలంక ప్రజలకోరికపై ఈ ద్రవ్యముతో తాలూకా ప్లయచేయుటకు ప్రయత్నములు చేయుచున్నారు. ఆ ప్రాంతములందలి సోదరులు కొందరు కలప మొదలగు సామగ్రినిచ్చి ఆదరించుచున్నారు. ప్రతి దేవాంగసంఘమువారు తదితరసోదరులను ఎక్కువ శ్రద్ధ తీసికొని తిరిగితిని చందాలను ప్రోత్సహి బుందార్లంక వాస్తవ్యులకు పిచ్చిక వెంకన్న గారికి పంప వేచుచున్నాడు.

చింతా శివాచార్యులు,
మోరి దేవాంగసంఘ కార్యదర్శి.

వైశ్య విద్యానిధి వేతనములు

శ్రీ లక్ష్మీనగరిహం సోమగూడి వైశ్యసమాజము-బందరు మా సమాజము వారు ప్రతిసంవత్సరము సహాయముచేయు ప్రకారము యీసంవత్సరముకూడా బీదవైశ్యబాలులకు విద్యాదానముచేయుటానికి గనుక బందరు, దివి, గుడివాడ, కైకలూరు తాలూకాలనుండిమాత్రము వేతనములు సహాయముగోరు బీదవైశ్యవిద్యార్థుల యీ జాక్ నెలఖరులోగా మాసమాజము వకు చేరులాన దిరఖాస్తులను పంపగోరుచున్నాము.

ఇదిగాక ఆంధ్ర శాశ్వతమునన్న ప్రత్యేకసంస్కృతి పాఠశాలలో తరువుకొను బీదవైశ్యవిద్యార్థులకుకూడా దిరఖాస్తులను పంపుకొనవచ్చును.

మోటమర్రి లక్ష్మీనారాయణ,
కార్యదర్శి.

వెదచెటకూరు సభలు

జూన్ నెల 26, 27, 28 తేదీలను తప్పక జరుగును.

కార్యక్రమము

జూన్ నెల 26-వ తేదీ } ఆంధ్రసారస్వతసభ ప్రారంభము
ఉదయము 8 గంటలకు }
ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు:—అన్నమరాజు సుబ్బారాయకవి
అధ్యక్షులు:—రా. సా. గిడుగు వేంకటరామయ్య పంతులు
ఉపన్యాసములు [గారు
నన్నయభట్టులోని గీతములు:—

చిలుమూరి వారాయారావుగారు యం. ఎ. యల్. టి.,
పూర్వమీమాంసావశ్యకత:—

విద్యాక ములుగు చంద్రమూర్తిశర్మకాశ్మీగారు
రామకృష్ణుడు:—

విజయూరి రంగాచార్యులుగారు యం. ఎ. బి. యల్. టి.
కవితాస్వరూపము:—

విద్యాక నాగలింగ వేంకటేశ్వరకాశ్మీగారు
బొప్పీ నాటకవిమర్శనము:—

కొప్పూరి వారాయామూర్తిగారు బి. ఎ. యల్. టి.
ఆర్యులతాత్వికపరిజ్ఞానము:—

ఆంధ్ర వేంకటరాయనాంభాస్యయన శర్మగారు
వాడుక భాష:—

గిడుగు సీతాపతిరావు పంతులుగారు బి. ఎ. యల్. టి.
శ్రీపాదరూపము - వివిధాంశములు:—

తెనక-ర్ల వేంకటరత్నంధారు బి. ఎ. యల్. టి.
శైల్యచ్చగోపివా:—

బంపరాజు వేంకటప్పారావు పంతులుగారు బి. యల్. టి.
బుకళాపరిణామము:—

గగిపెళ్ల సత్యశారాయంగారు బి. ఎ.
మ - కవిత్యము:—

విద్యాక కోపల్లె శివకామేశ్వరరావుగారు
త్రకాస్తాస్త్రి:—ములుగు శివానందకాశ్మీగారు

బృరంగములు:—చెరువు వేంకటసుబ్బాస్వామిగారు
వీరుగాక పార్వతి జగన్నాదస్వామిగారు యం. ఎ.

క. టి., మండపాక పార్వతీశ్వరకాశ్మీగారు యం. ఎ.
క. టి., చింతాదీక్షితులుగారు బి. ఎ. యల్. టి., మున్నగు

6 వచ్చి యుపన్యసింతు రని తెలియుచున్నది.
సమగ్రాధ్యక్షులముగ మూర్తులు జరుగవచ్చును.

జూన్ 27-వ తేదీ సాయం } గంటూరుమండల
కాలము 5-80 గంటలకు } గ్రామపునర్నిర్మాణ సభ

జూన్ 28-వ తేదీ } ఆంధ్రదేశగ్రంథాలయసభ
ఉదయము 8 గంటలకు }

ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులు:—చం. చిదంబరరావు పంతులుగారు
అధ్యక్షులు:—గొ. వేమవరపు రామదాసు పంతులుగారు
బి. ఎ. బి. యల్. టి.,

కార్యక్రమము

గ్రంథాలయోద్యమము:—విజయూరి రంగాచార్యులుగారు
యం. ఎ. బి. యల్. టి.

,, సూరి వేంకటనరసింహకాశ్మీగారు బి.ఎ.,
,, చెరువు వేంకటసుబ్బాస్వామిగారు

విశ్వవిద్యాలయము:—గుండు సూర్యఅనంతసరహరిరావుగారు
బి. ఎ. బి. యల్. టి.,

ఇంకను ఇతర పెద్దలు వస్తు రనియు సుపన్యసింతు రనియు
దెలియుచున్నది. అందరును దప్పక విచ్చేయ బ్రాధితులు.

జూన్ 29-వ తేదీ శనివారము సాయంకాలము 5-30
గంటలకు వీజాగ, బ్రహ్మశ్రీ ములుగు శివానందకాశ్మీగారి వీ

జాగానము. రాత్రి 5-30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ మైసంపాటి
నరహరి గారి హరికథ. జూన్ 30-వ తేదీ ఆదివారము 8 గం

టలకు బ్రహ్మశ్రీ నారాయణ చినసీతారామయ్యగారి గాత్రపాట.
రాత్రి 5-30 గంటలకు బ్రహ్మశ్రీ రామాయణం సీతాపతి

గారి ముగ్ధరాకాండ హరికథ.
జూన్ 30-వ తేదీ సోమవారము 8-30 గంటలకు బ్ర

హ్మశ్రీ మల్లాది కుమారస్వామి కాశ్మీగారి ప్లాట్-లేక బ్ర
హ్మశ్రీ అద్దకి శ్రీరామయ్యగారి చాత్రపాట. రాత్రి బ్ర

హ్మశ్రీ గంగావర్ణుల వేంకటసుబ్బయ్యగారి హరికథ. ఈకోజ
లలో సమయముననుసరించి బ్రహ్మశ్రీ పాలపర్తి పల్లయ్యగారి

హరికథా కాలక్షేపము జరుగును. మార్పులు గూడజరుగును
అందరును రాగోరుచున్నాము.

కోన వేంకట రాయశర్మ
సమావేశక

శ్రీ తిలక్ జాతీయవిద్యాపీఠము

తెనాలి

బొబ్బిలి నాటక ప్రదర్శనము

శ్రీ తిలక్ జాతీయ విద్యాపీఠము యిప్పటికి 6 సం॥రము క్రితము స్థాపింపబడి, నేటివరకు జాతీయవిద్యాభిమానుల యాదార్యమువలన పోషింపబడుచున్నది. యంతవరకు విద్యాలయము శ్రీమండ్లూరు హనుమంతరావుగారి గృహమునందు జరుపబడుచున్నది. స్వంతభవనము కట్టుటకు రు. 4000 లకు స్థలము కొనబడియున్నది. రు. 2000 ల వరకు క్రయధనము చెల్లింతు. బడియున్నది. భవననిధి సహాయార్థ మొక నాటకమును ప్రదర్శింపవలసినదిగా కొందరిమిత్రులతోరగా శ్రీయుతులు పెద్దిభొట్ల వెంకటచలపతిరావు, మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్యగార్ల ప్రోత్సాహమువలన వారందుల కంగీకరించి 9-6-26 తేదీన బొబ్బిలి నాటకమును జయప్రదముగ ప్రదర్శించిరి. రు. 400 లు వసూలైనది. ఖర్చులుపోను శేషించినసొమ్ముయవత్తు భవననిధి క్రింద విరాళముగా నొసంగబడినది. శ్రీయుత పెద్దిభొట్ల చలపతిరావు బి. యె. బి. యల్. గారు హైదర్ జంగ్ పాత్రను ధరించి, తమ యసమానకాళ్యమును ప్రకటించిరి. శ్రీయుత మాధవపెద్ది వెంకట్రామయ్యగారు రంగారాయుడు పాత్రను ధరించి భాషప్రకటనలో తమయనస్వసామ్యానైపుణ్యమును జూపిరి. విజయరామరాజు వేషమును గైకొనిన శ్రీమల్లాది దేవేంద్రుగారు సభాసదుల ప్రశంసకు పాత్యులైరి. పాపారాయుడుపాత్రను ధరించిన శ్రీచిలుమూరు సుబ్బారావుగారు సభ్యుల మెప్పునుబడసిరి శ్రీయుతులు లక్కరాజు విజయగోపాలరావు, దెందుకూరి సుబ్రహ్మణ్యకాశ్మీగార్లు, యితర నటులును, తమయసమానప్రజ్ఞను జూపి, సభికుల నానందింపజేసిరి. వీరు మరల ప్రతాపరుద్రీయనాటకమును ప్రదర్శించి విద్యాలయ గృహనిర్మాణమునకు సహాయముజేయ వాగ్దానము జేసియున్నారు. జాతీయవిద్యాభివృద్ధికి తోడ్పడిన యీసభ వారికి విద్యాలయకమిటి గారంతయు కృతజ్ఞులు. మాపట్టణము లోని నాటకసమాజములవారు కొన్ని నాటకముల ప్రదర్శించి గృహనిర్మాణప్రయత్నము త్వరలో సఫల మగుటకు తోడ్పడ ప్రార్థితులు. బొబ్బిలి నాట మను ప్రదర్శించుటకు తమనాటకభవనమునువుచితముగా నిచ్చి అన్నివిధముల సహాయము చేసిన శ్రీయుత పినపాల సుబ్రహ్మణ్యగారు వంద వందనీయులు. ఈ నాటకమును జయప్రదమును జరుపుటకు కృషిపలికిన శ్రీ కొనవేంకట్రామయ్యగారు ప్రశంసనీయులు.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వ సం॥ జూన్ నెల 14-వ తేది సోమవారము

1. ధాన్యములు.

దనియాలు బా 1-కి రు 56 0 0 మొదలు 70 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు

కుసుమ తెనాలివి ,, ప 48 గలవి రు 12 8 0 13 0 0

నెల్లూరివి ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

డిల్లి ,, డిటా ,, 15 0 0 16 0 0

రాగులు ర. 164 బస్తా 1-కి ,, 8 12 0 9 0 0

సువ్వలు ,, ,, 20 0 0 24 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందుల బస్తా 1-కి ర 205 ,, 11 8 0 12 8 0

సెనగలు ,, డిటా ,, 12 8 0 13 8 0

పెసలు ,, డిటా ,, 14 0 0 15 0 0

మినుములు ,, డిటా ,, 16 8 0 18 0 0

ఉలపలు ,, ర 164 ,, 8 8 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు.

సువ్వలనూనె బా 1-కి ,, 150 0 0 152 0

నెయ్యి మ 1-కి ,, 14 0 0 25 0 0

కొండాపురంపేరు సెనగపప్పుబా 1-కి ,, 59 0 0 62 0 0

ఇతరప్రదేశము ,, ,, 56 0 0 58 0 0

పేరు సెనగనూనెగానుగ బా 1-కి రు 180 మిషన్ నూనె 124 0 0

అముదము బా 1-కి ,, 90 0 0 92 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు బా 1-కి ,, 70 0 0 75 0 0

కూరపసుపు ,, ,, 80 0 0 85 0 0

మిరపకాయలు(గుంటూరివి) బా 1 కి 105 0 0 140 0 0

గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు మణుగు 1-కి రు 40,45

కాళహస్తపాయకట్టు ,, ,, 50,55

తెల్లము బా 1-కి రు 40 0 0 60 0 0

చింతపండు బా 1-కి ,, 28 0 0 54 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి ,, 81 0 0 88 0 0

చదరం ,, 82 0 0 86 0 0

రవుండు ,, 80 0 0 81 0 0

6. లోహములు.

వెండి 100 తులంకు ,, 69 12 0 71 0 0

బంగారము, తులము 1-కి ,, 21 4 0 21 8 0

సవరము 1-కి ,, 13 8 0

ఇత్తడి బా 1-కి ,, 268 0 0 270 0 0

రాగి డిటా ,, 260 0 0 266 0 0

7. దూది.

బోండావెట్టు బారవ 1-కి రు 300 0 0

పల్నాడు దూది ,, 145 0 0

8. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-కి ,, 5 0 0

నూళయేనుగ నెం 20 ,, 7 4 0

నెం 20 బెన్ని సింహం యీటె ,, 7 12 0

నెం 22 ,, ,, 7 14 0

నెం 12 1/2 బెన్ని పర్కూసు ,, 6 6 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 12 0

నెం 12 1/2 అల్లెన్న ,, 5 8 0

నెం 12 1/2 పాండినేరి ,, 6 2 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 6 0

నెం 12 1/2 న్యూకాటన్ ,, 5 10 0

నెం 14 1/2 ,, న్యూకాటన్ ,, 6 0 0

నెం 10 1/2 కోయంబుత్తూరు ,, 5 4 0

నెం 12 1/2 ,, ,, 6 4 0

నెం 14 1/2 ,, ,, 6 10 0

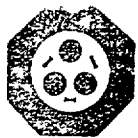
నెం 12 1/2 గోక ,, 6 0 0

నెం 20 గోక ,, 7 4 0

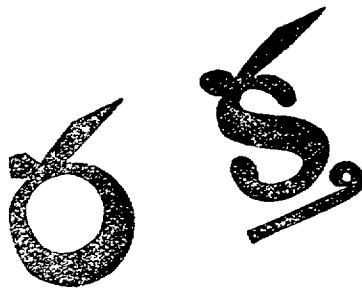
నెం 12 1/2 న్యూకాయినా ,, 5 8 0

నెం 12 1/2 చూళ ,, 6 12 0

నెం 10 1/2 ,, ,, 5 5 0

బలహీనము, నరముల బలహీనము

1228

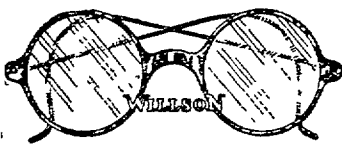
మొదలగు వాటికి

Deschiens' syrup

విరపుడు ఉపయోగించుము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంత్రణపడియ , 30,000 చైడ్యులబివ్యుకొనియున్నది. డెస్చియన్, పారిస్
అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను చిహ్నము

To be had of all Chemists (Wholesale) C. F. HARI & Co., 174, Broadway, Madras

విల్సన్ గాగుల్సు

సూర్యుని ఉష్ణమును ఆటంక పరచునట్టి

అసలు విల్సన్ గాగుల్సునే కొనుడు.

ప్రేమునందు విల్సన్ పేరుఉన్నదాయని గమనించి తీసిన, చౌకయైన అదేమాదిరి గాగుల్సును మోసపోయి కొనరు.

మల్లర్ మాక్లర్ అండు కో., ఇన్స్.

ఇండియాకు ఏజంట్లు, ప్రతినిధినిగా నుండువారు.

2709

మెసర్సు విల్సన్ అండు కో., పోస్టుబాక్సు నెం 2 మద్రాసు.

వేగుజుక్కగంధమాల, పూడి పెద్దివారిపేధి, బరంపురం (గంజాం)

బహుమానము! బహుమానము!!

గ్రంథాలయములకు మా చందాదారులకు మాత్రమే. 9 రూ॥లు విలువగల యీ క్రింది గ్రంథము లన్నియు 4 రూ॥లకు మాత్రమే యొసంగబడును. 1 రూ॥య అడ్వాన్సుతో అర్హుల వెంటనే పంపాలెను. పొట్టి ప్రత్యేకము. ఈ కెస్పెషను కొన్ని కోణాల పర్యంతమే.

నవలలు

నాటకక్రయము

పద్యకావ్యములు

ఉగ్రచైతన్యము

విజయ విజయము

కులసి రామాయణము

చందాదారు లగువారికి

పర్యవసంగళ

విచిత్ర వీరబాహ్మిని

అభిషేక భర్తృహరి

కిదియే మంచితరుణము.

రసపుత్రతీవన సంధ్య

ప్రతిజ్ఞా చాణక్యము

కామాక్షి సరసము

ప్రవేశరసుము 0-4-0

నైకుంతమతము

మరా:— ఇందులో గొన్ని గ్రంథముల మాత్రమే కోరువారికి ప్రత్యేకపు ధర.

మా చందాదారులకు రాబోవుగ్రంథము 'సర్వమంగళ' నిండు జర్మన్ క్యాటెగోర్ ఖాతు వైండింగు, సాంఘికనవల. చందాదారులకు రు 1. ఇతరులకు 1-8-0. పొట్టికేవల. దీనిని కొన్ని దినములలో పంపెదము. ఇదే ఇంటిమేషనుగా చందాదారులు భావింపవలెను. సంవత్సరముచందా రూ 4 1/2 లు అడ్వాన్సుగా పంపువారికి పొట్టికేవలగా ఖర్చులుండవు. ఇది చాల లాభము. చాలమంది పంపుచున్నారు. త్వరపడు! భా. న్య. శర్మ, కార్యదర్శి.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ పార్లసీ లిమిటెడ్

19, హానిస్ రోడ్, మాంటూరోడ్, మద్రాసు.

భిషగ్రత్న డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఏ. ఎం. బి. సి. ఎం, గారిచే స్థాపింపబడినది.

శాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడు నమ్మకమైన మందులుదొరుకు న్థలము.

‘చరిత్ర వన ప్రాశస్త్యం’

అన్నివిధముల బలహీనములకు, రొమ్ముపడికమునకు, ఉబ్బసమునకు, తయమునకు ఉపయోగపడు టానిక్.

4 ఔన్సుల డబ్బా 1 కి రూ 1-0-0

1 పౌను డబ్బా 1 కి ధర రూ 3-0-0.

కావలసినవారికి క్యాటలాగు ఉచితముగా పంపబడును.

ఏజంట్లు కావలెను:—

వి. కృష్ణస్వామి బి. ఏ. మేనేజరు, ఎన్. ఎన్.

సంజీవన కల్పము

అత్యుష్ణమును, ఎండలతాపమును తగ్గించి దేహమునకు చల్లదనమును గోగించు అత్యుత్తమముగ ఔషధము. దీనిని మీరు పుచ్చుకొనునట్టి ఉష్ణోదకము, సోడా, ఫిమిడెడ్, కాఫీ, టీ, మొదలగు యే పానీయమునలదెను 8-10 గ్రాముల ఔషధమును చేర్చి పుచ్చుకొనిన దాహమునకు అత్యంత చల్లదనమును గలిగించి, తాపము, జ్వరము, వలబద్ధము మొదలగువాటిని పోగొట్టి ఎండలకాలమునందలి బాధను తొలగించివేయుటలో సందేహములేదు. ప్రతివారును 1 డబ్బి మందునుండుకొనుట మంచిది 5 తులముల పాడరుగల బుడ్డి రూ 1-4-0 వి. సి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. 1 డబ్బి 80 పర్యాయములకు చాలును.

పి. జి. ఏ. అండు కో., ఆయుర్వేద సమాజం, ఫెరిచే. నెల్లూరుజిల్లా,

అమృత తాంబూలము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి వీధి, మద్రాసు లేక, జంబాయి

మైసూరు సాళ్ళపు వెంకటాచలపండితుల ఆయుర్వేదీయ సిద్ధాంతములలో నొకటియగు
రోకామయహర కస్తూరిమాత్రల యోగ్యతాపత్రములు

Rg d
Trademark

9 మ జయంతిలాల్ అమృతలాల్ సా సెడ్ అమృతలాల్ దామోదరదాస్, ఎల్లిస్ బ్రిడ్జ్ ఆఫ్
మ్యూబాబాద్ నుండి వ్రాసినది తమిళనాడులోని ఒకతూరి వుపయోగించ వారు ఎప్పుడునూ దానినే
వాడుదురని తమకు తెలియజేయ చాలాసంఖ్యలనుగానున్నది ఇంక 25 సీసాలను బంప ప్రాధికారం.

10. మ. ఎ. డేవిడ్. హెడ్ మాస్టర్, హిందూజిజ్జి స్కూల్ దొనకొండ పి. ఒ. వెల్లూరు నుండి
వ్రాసినది తమకుబంపిన కస్తూరిమాత్రలు చాలా బాగా పనిచేస్తున్నవని తెలియజేయ సంఖ్యలనుగానున్నది.
ఇంక 12 సీసాలను బంపకోరినాను.

మ రామచంద్రరావు, డి. పి. డిబ్బూ గుమాస్తాకూడి కవులరాం పి. ఒ. కృష్ణా డి, పిరు వ్రాసినది.
తమరి కస్తూరిమాత్రలు పిల్లలకు, మరియు పెద్దవారికినీ చాలా వుపయోగకరముగా నున్నది. గావున ఇంకనూ
25 సీసాలను బంపించెను.

11. మ. ఎ. చంగయ్య రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టర్ చిత్తూర్ పి. కడవ డిస్ట్రిక్టు తమిళనాడులోని రోగముపైన అత్య
దృఢముగా పనిచేస్తూవున్నది గావున, ఇంకను 6 సీసాలను బంపుము.

250 నుండి 300 మాత్రలుగల సీసా వెల 4 అణాలు, పోస్టేజీతో పోస్టేజీతో 6 సీసాలకు 1-8-0, 12 సీసాలు 2-18-0
25 సీసాలు 5-8-0, సీసా 1 కి 4 అణాలవొప్పిన అన్నిదుకాణములందును దొరకును.

(3)

594

శ్రీ సీతారామ వైద్యశాల, మైసూరు.

అతిమూత్రమునకు దయాచిను

అతిమూత్రమునకు ఎంతయుదిరినను వీధిలోనున్నను
గూడ దయాచిను అను నీ యావధము యుపయోగించిన తప్పక
గుణముకలుగును. ఇది వనమూలికలతో తయారుచేయబడినది.
మన ప్రాచీనులవలన చాల శ్రేష్ఠములని నిర్ణయింపబడి చిర
కాలమునుండి వాడబడుచున్నట్టియు, నవీనవైద్య శిఖావజు
లచేగూడ స్థిరపరుపబడినట్టియు, పరిశుద్ధములును అపుడే తీయ
బడినవియునగు మూలికలనుండి శాస్త్రాక్రమగ తయారుచేయ
బడి బాగుగా పరీక్షింపబడినట్టియు యావధము. కొద్దికోజాలం
వాడినంతనే అదివరకు వెళ్ళవలసినన్ని తడవులు మూత్రవిస్తవ
మునకువెళ్ళ నవసరముండదు మూత్రమునందలి వధువదార్థము
గూడ తగ్గిపోవును వదలకుండ మందు వాడినచో సూజా
రోగ్యము కలుగును ఒక బుడ్డి మందు వెల రు 04-0

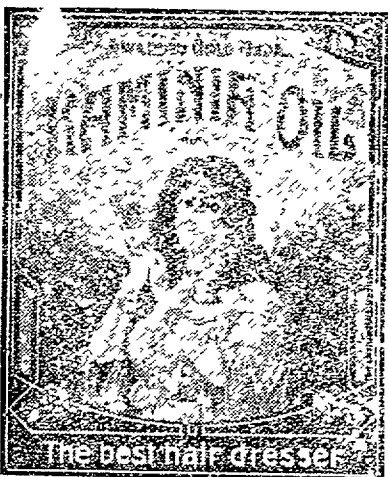
శ్రీ కృష్ణా బ్రదర్స్,

కెమిస్టు లండు ఆస్టిషియన్లు, పోస్టు బాక్సు 166,
3361 మదరాసు.

చదువును యోచింపుడు కొనుడు

జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉష్ణప్రదేశముల కిది అమృతమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఊడిపోకుండ కాపాడుచు, వాటి
యొక్క అభివృద్ధిని, సౌగంధమును పెచ్చియును, పుట్టెనుండు గలుగునుంట్లను పారద్రోలును, బుట్టెలను మాన్పును.
రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగింపును.

దీనియందు మనోహరమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన
తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చురుగదనమును, మంచియోచిని
ను గలిగింపును. వేసకు వేలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలు
గు అపారమైన అత్యద్భుతగుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా పొగడి
యున్నారు.

ఈ దిగువ తెలుపబడిన యోగ్యతపత్రము చదువుడు.

దీవాక చందు భండారి, అమృతేశ్వరు పంజాబునుండి వ్రాసినది:—

“మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు
పెరుగుటకు, అందముగా నుండుటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి.
మాలముగా 4 బుడ్లను దయచేసిపంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకు మరువకుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 బుడ్డి ధర రు 1-0-0 పోస్టేజీ 0-6-0 ప్రశ్నోక్తము
8 ” ” 2-10-0 ” ” 0-12-0 ”

కొచ్చిరిక:— కామినియానూనె ప్రతి పట్టణమునందును, గ్రామమునందును యుండు ప్రతి వాగరికగ్రామము
గుఱాచునందు తప్పక దొరకును కొందరు వర్తకులు తెలియనివర్తక గుఱుతుగల తక్కువరకము నిచ్చి “ఇది సర
పము, శ్రేష్ఠమైనదని” చెప్పుదురు. అందులో వారికి గొప్పలాభము గలదని తెలుసుకొనుడు. గాన అట్టివల్లని వ్యాపార
తంత్రములకుమీరు లోబడకూడదు. ఎప్పటికిని కామినియానూనె తప్ప మరేదియు వాడకూడదని,
కీరవరమిహిండు

అత్తరులన్నిటికి రాజవంటిది ఓటో దిల్ బహారు
వాడబడిన వారందరిచేచాలగొప్పగా ప్రశంసించబడినది. చెరిగు
వ. లయందు కొని చుక్కలను వేసిన కొత్తగా కొనిన వువ్వుములలై మీముట్టు
ప్రక్కలకు దానివాసన వ్యాపించును.

దీనిని ఒకసారి వాడుడు: తరువాత మీరెప్పుడును దీనినేవాడుకుడు

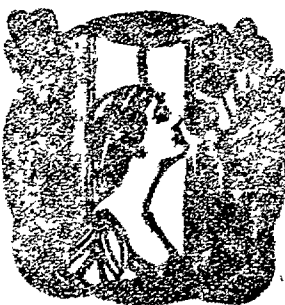
1 బొమ్మ బుడ్డి 1 కి దర రు 2-0-0 వి. పి. ఖర్చులు రు 0-5-0 ప్రశ్నోక్తము

1 ” ” 1-4-0 ” ” 0-5-0 ”

కాంబో బుడ్డి 1 కి ధర రు 0-2-0

సోల్ పజంట్లు:—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ,

285, జమ్నామగిడు మార్కెట్, జంబాయి

మాన సోల్లా సి సీమాత్రలు

30 మాత్రలు 0-10-0 (పది అణాలు)

వెలనులభము! (పొమ్మఖర్చులపై శ్రేయము) గుణముభవము!
కీరములో ఉష్ణాధిక్యముచే కలిగిడి పైశ్చికాకల
సీమాత్రలు దివ్యామృతము. అదిర్దుము, అరుచి, అపులింతిలు,
అగ్నిమాంసము, అతిదాహము, ఎక్కిర్దు, సర్వాంగముల
మందు బలక్షయము, పిక్కలు, పాప్యములు, కీరస్సు,
జ్వరము, అస్థులు మొదలగువానియందు గలిగిడి పోష్యలను
సోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకును తెచ్చును.

ఈమాత్రలు మేహవాతసోష్యలను వెంటనే మాన్పును.
ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవముగల ఔషధ
మునులచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడినచాని నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—

(1078)

ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,

పోస్టు నిడుమోలు, ఎలకుర్రు, కృష్ణాజిల్లా

ఆంధ్ర శ్రీమద్రామాయణము

ఇది వ్యాఖ్యలన్నిటియందున్నవీమయముచేర్చి తెలిసింపు
బడినది. వీళ్ళోకమున కేవల్యమే తెలియుటకు శ్లోకసంఖ్య
గూడ చేర్చబడినది విశేషార్థము లంకుతావున క్రింద సర్థము
వ్రాయబడినది భారతమంతగ్రంథము. గొప్ప ఓషిక గలదు.

మూడు వాలుములు రు 12-0-0

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండపురాణము 5-0-0

శ్రీఆంధ్రలలితో పాఖ్యానము 1-8-0

హాలాస్యమాహాత్య మనబడు } 0-12-0

మధురాపుర మాహాత్యము }

విచిత్ర పామకాష్టాభిషేక నాటకము 0-12-0

పాండావాజ్ఞాతవాసము 0 12-0

25 జనమంచి శేషాద్రికర్మ, కడప